

MÅL- OCH RESURSPLAN 2020-2022

Vänersborgs kommun

Fastställd av kommunfullmäktige 2019-06-19

Innehållsförteckning

	Sidnr
Del I Vision och mål - Förutsättningar och beslut	
Vision Vänersborg – kommungemensamma mål.....	Del I - 1
Vision.....	1
Inriktningsmål.....	1
God ekonomisk hushållning och finansiella mål.....	2
Riktlinjer för god ekonomisk hushållning.....	4
Förutsättningar.....	5
Omvärld.....	5
Befolkning.....	7
Budgetförutsättningar.....	8
Driftbudgetramar – avstämning mot nämndernas förslag.....	9
Finansiell analys.....	14
Driftbudget per nämnd och anslagsbindningsnivå.....	19
Resultat- kassaflödes- och balansbudget.....	20
Kommunfullmäktiges beslut 2019-06-19	22
Del II Mål- och resursplan - Nämnderna	
Barn- och utbildningsnämnden.....	Del II - 1
Byggnadsnämnden.....	4
Kommunfullmäktige.....	6
Kommunstyrelsen.....	7
Kultur- och fritidsnämnden.....	9
Miljö- och hälsoskyddsnämnden.....	11
Revisionen.....	13
Valnämnden.....	13
Samhällsbyggnadsnämnden.....	14
Socialnämnden.....	17
Överförmyndarnämnden.....	20
Del III Investerings- och exploateringsplan	
Investerings- och exploateringsplan 2020-2022.....	Del III - 1

Vision Vänersborg

Vänersborgs kommun – attraktiv och hållbar i alla delar, hela livet.

Kommunfullmäktige fastställde kommunens vision i december 2013. Visionen omfattar alla kommuninvånare och beskriver en framtida idealbild och en gemensam färdriktning. Visionen är en ledstjärna för all kommunal verksamhet och genomstrar hela organisationen.

Inriktningsmål

Kommunfullmäktige fastställde kommunens inriktningsmål i december 2013. Inriktningsmålen är kommunfullmäktiges övergripande viljeinriktning som ordnas under fem områden: Invånare, samhällsutveckling, ekonomi, verksamhetsutveckling och medarbetare.

Invånare

Inriktningsmål:

- Fler invånare upplever livskvalitet, välbefinnande och trygghet
- Fler invånare ska bli delaktiga i utbudet av kultur, idrott, rekreation och föreningsliv
- Fler invånare ska vara nöjda med kommunens service och hur behov och förväntningar tillgodoses
- Fler invånare anser att kommunen har en öppen dialog med invånare, företag och föreningar

Samhällsutveckling

Inriktningsmål:

- Kommunens attraktionskraft ska öka inom näringsliv, regional- och statlig förvaltning, utbildning, kultur och turism
- Fler attraktiva och energieffektiva boenden i hela kommunen
- Fler mötesplatser som är till för alla i hela kommunen
- Det ska vara enklare för företag att etablera sig och verka i kommunen

Ekonomi

Inriktningsmål:

- Nämnderna ska hantera beslutade budgetmedel rationellt och effektivt, så att de gör mesta möjliga nytta för kommuninvånarna utifrån de uppgifter som kommunfullmäktige delegerat till dem
- Kommunens tillgångar och skulder ska förvaltas på ett betryggande och effektivt sätt
- Vänersborgs kommun ska i alla sammanhang ha en välskött ekonomi. All verksamhet ska bedrivas i en anda av god ekonomisk hushållning och i enlighet med kommunfullmäktiges beslut om finansiella mål och ramar

Verksamhetsutveckling

Inriktningsmål:

- Medarbetarnas delaktighet, innovationskraft och kompetens ska stödjas och utvecklas
- Verksamheten ska i ökad grad utformas så att den inkluderar alla

Medarbetare

Inriktningsmål:

- Vänersborgs kommun upplevs i högre grad som en attraktiv arbetsgivare

Förväntade resultat

Förväntade resultat fastställs enligt nämndernas förslag. De presenteras i Del II under respektive nämnd. Kommunfullmäktige fastställde i december 2013 regler för mål- och resultatstyrning. Där framgår det att visionen är kopplad till inriktningsmål, förväntade resultat och aktiviteter. De sistnämnda arbetas in i förvaltningarnas verksamhetsplaner.

God ekonomisk hushållning och finansiella mål

Här följer en redovisning om god ekonomisk hushållning, dels vad lagen säger, dels kommunens tolkning och fastställda mål och riktlinjer.

Lagen/balanskravet

Enligt kommunallagen ska kommunerna ange mål och riktlinjer för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. För ekonomin ska det finnas finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Kommunallagen kräver att kommunernas ekonomi ska vara i balans. Intäkterna ska överstiga kostnaderna. Balanskravet utgör en miniminivå för resultatet.

Med detta menas

En kommun bör inte förbruka sin förmögenhet för att täcka löpande behov. De löpande intäkterna bör överstiga de löpande kostnaderna. Det ingår också att verksamheten ska utövas på ett ändamålsenligt och utifrån ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt. Kommunallagens krav klargör därmed att begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. Det finansiella perspektivet tar sikte på kommunens finansiella ställning och utveckling medan verksamhetsperspektivet tar sikte på kommunens förmåga att bedriva verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Verksamhetsmål och finansiella mål hänger alltså ihop för att en god ekonomisk hushållning ska kunna uppnås.

God ekonomisk hushållning i Vänersborgs kommun

Vänersborgs kommun har fastställt finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten. Verksamhetsmålen är också kommunens inriktningsmål för ekonomin.

God ekonomisk hushållning innebär att såväl kommunens finansiella som verksamhetsmässiga mål uppnås samt att riktlinjerna följs.

Finansiella mål

Vänersborgs kommuns övergripande finansiella mål för god ekonomisk hushållning är följande:

- Årets resultat bör uppgå till minst 2 % av skatter och generella statsbidrag.
- Kassalikviditeten bör vara minst 50 %.

- Soliditeten, inklusive kommunens hela pensionsåtagande, ska förbättras med 1 % årligen.
- Årets investeringar (exkl. VA/renhållning) ska maximalt motsvara 10 % av skatter och generella statsbidrag.

Resultatet

Enligt Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) ska, som tumregel, årets resultat uppgå till 2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag för att god ekonomisk hushållning ska anses vara uppnådd. Huvudargumenten för positiva resultat är att nuvarande generation ska stå för sina kostnader. Det krävs avsättningar för framtida pensioner. Tillgångar bör värdesäkras och investeringar bör egenfinansieras. Dessutom bör det finnas en buffert för oförutsedda händelser.

Vänersborgs kommuns resultatmål överstiger balanskravet. Målet om 2 % kan sägas vara tillräckligt stort för att konsolidera kommunens ekonomi och på så sätt trygga för att servicenivån ska garanteras för nästkommande generation, utan att kommunen ska behöva uttaxera en högre skatt. Den budgeterade nivån krävs för att klara av nya förutsättningar under året, samt för att klara av att självfinansiera underhållsinvesteringar i en skattefinansierad verksamhet. Exempel på nya förutsättningar är avräkning av skatteintäkter, upp- och nedgångar på de finansiella marknaderna samt oförutsedda händelser inom verksamheterna.

Kassalikviditet

Med målet om en kassalikviditet på minst 50 % menas att likvida medel tillsammans med kommunens checkkredit (för närvarande 200 mkr) bör vara minst 50 % av kortfristiga skulder. Likviditetsmålet säkrar att kommunen har en tillräcklig kortfristig betalningsberedskap.

Soliditet

Måttet anger hur stor del av kommunens tillgångar som är finansierade med egna medel/eget kapital och beskriver kommunens betalningsberedskap och finansiella styrka på lång sikt. Ju högre soliditet, desto starkare långsiktig finansiell handlingsberedskap har kommunen.

I ett tioårigt perspektiv kommer en förändrad åldersstruktur (fler barn och äldre) att medföra en

God ekonomisk hushållning och finansiella mål

kraftig ökning av efterfrågan på kommunal service. En förbättrad soliditet gör kommunen bättre rustad att möta de finansiella påfrestningar som följer av denna utveckling och är därmed förenlig med god ekonomisk hushållning.

Investeringar

I investeringsmålet anges den investeringsnivå som bedöms vara den högsta nivån för en hållbar ekonomisk utveckling, med hänsyn till de övriga finansiella målen, som ligger till grund för god ekonomisk hushållning.

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Genom riktlinjer anger kommunfullmäktige den övergripande och mer långsiktiga styrningen av god ekonomisk hushållning i Vänersborgs kommun.

Verksamheternas uppdrag

- Verksamheter och kostnader ska kontinuerligt utvärderas och omprövas
- Varje nämnd ansvarar för att en god intern kontroll upprätthålls utifrån kommunfullmäktiges reglemente och kommunstyrelsens riktlinjer
- Nämnderna ska främja och följa upp att en fortlöpande kvalitetsutveckling sker inom verksamheten
- Nämnderna ska eftersträva och följa upp att verksamheten bedrivs kostnadseffektivt

Verksamheternas tillgångar och skulder

- Kommunens anläggningar och fastigheter ska ha ett planerat och fullgott underhåll
- Kommunen ska ha ett fullgott och genomtänkt försäkringsskydd, samt ha klara regler för hur risker ska hanteras. Kommunen ska ha tydliga regler och riktlinjer för sin finansförvaltning

Verksamheternas ekonomiska ansvar

- Kommunfullmäktiges budgetbeslut är överordnat och vid målkonflikter är det ekonomin som ytterst sätter gränsen för det totala verksamhetsutrymmet (vid resursbrist ska tvingande nivåer enligt lagstiftning och myndighetskrav prioriteras)
- Nämnderna ansvarar för att verksamhetens innehåll och omfattning är anpassad till beslutad budgetnivå
- Vid hantering av befarade eller konstaterade budgetavvikelser är nämnder och enheter skyldiga att vidta de åtgärder som krävs för att styra verksamheten, så att de ekonomiska ramarna hålls
- Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för att de förslag och planer som föreläggs kommunfullmäktige främjar en god ekonomisk hushållning och är förenliga med de finansiella mål som fastlagts

Riktlinjer för resultatjämningsreserv –

Beslutad av kommunfullmäktige § 73 2013-06-12

Avsättning till resultatutjämningsreserv

Avsättning till resultatutjämningsreserv sker årligen enligt den maximala nivå som stadgas i kommunallagen, d.v.s. med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger en procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk, utjämning, eller två procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning, om kommunen eller landstinget har ett negativt eget kapital inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser.

Resultatutjämningsreservens storlek maximeras till 50 Mkr.

Disposition av resultatutjämningsreserv

Resultatutjämningsreserven kan disponeras i samband med budget/bokslut för att täcka underskott som uppstått på grund av lågkonjunktur.

Arbetsgång avseende årlig hantering av resultatutjämningsreserv

Kommunstyrelsen lämnar förslag antingen till kommunfullmäktige i årsredovisningen eller i budgetanvisningarna avseende avsättning och eventuell disposition av resultatutjämningsreserv.

Ovanstående riktlinjer tillämpas fr.o.m. årsredovisning 2013.

Omvärld

Internationell konjunktur

SKL skriver i ekonomirapporten från maj 2019 att den globala tillväxten väntas växla ner i år och nästa år. Prognosen för 2019 visar den lägsta tillväxten sedan 2009. Inte minst utvecklingen i Europa och Kina bedöms bidra till detta, vilket sänker utsikterna för svensk exportmarknad. Sjukande BNP-tillväxt förväntas även i USA. Brexit liksom handelskonflikten mellan Kina och USA påverkar den ekonomiska situationen i världen. I Europa är de svaga offentliga finanserna i flera länder ett allvarligt problem.

Svensk ekonomi

Svenska ekonomin försvagas under 2019. BNP-tillväxten bedöms falla från 2,4 % 2018 till 1,4 % åren 2019 och 2020. Det innebär att sysselsättningen inte fortsätter att öka så som den gjort under en lång period. Bostadsbyggandet sjunker, investeringarna dämpas och den svenska exporten matas av. De svenska offentliga finanserna är goda men produktiviteten ser ut att ha stagnerat vilket kan komma att påverka sysselsättningen.

Kommunsektorns ekonomi

Kommunernas preliminära resultat för 2018 upp gick till 14 miljarder kronor vilket är 10 miljoner kronor sämre än 2017. Resultatet motsvarar strax över 2 procent vilket är tumregeln för god ekonomisk hushållning i sektorn. En sämre skatteunderlagsutveckling 2019-2022, i kombination med fortsatt stora behovsökningar, väntas leda till allt sämre resultat framöver.

Den demografiska utvecklingen med allt fler barn, unga och äldre gör att behoven av skola, vård och omsorg ökar.

Diagram: Kostnadsökningar som följer demografins utveckling

Om tio år kommer äldre över 80 ha ökat med cirka 47 %, medan den yrkesverksamma befolkningen i ålder 20-64 år enbart har ökat med fem procent.

Diagram: Befolkningsförändringar i olika åldersgrupper

Omvärld

Ett högt demografiskt tryck ställer krav på fler förskolor och skolor. Det finns också stora investeringsbehov inom äldreomsorgen, eftersom även gruppen med de allra äldsta blir fler. Även inom vatten och avloppsnät (VA) och bostäder är investeringsbehoven stora. Dessutom finns ett stort underhållsbehov på befintliga fastigheter. Framtida driftkostnader som blir följden av gjorda investeringar är ett stort åtagande.

Diagram: Planerade investeringar i kommunsektorns olika verksamheter 2019-2022, antal planerade objekt.

Hittills har utmaningarna i kommunsektorns ekonomi delvis kunnat hanteras genom intäktsökningar från främst skatte och markförsäljning. Intäkterna har gynnats av högkonjunkturen, men den bedöms under 2020 gå mot sitt slut. Kostnaderna ökar mer än intäkterna. För att möta de ökade behoven och förbättra kvalitén på all verksamhet kommer det att behövas omfattande åtgärder som effektiviseringar, besparingar och skattehöjningar. SKL räknar med att skattesatsen till kommuner och landsting ökar med 13 öre år 2020.

Diagram: Så klarar vi välfärden

God ekonomisk hushållning och ekonomi i balans innebär att kommunen måste upprätta en budget där intäkterna överstiger kostnaderna. Det krävs även reserver för att kunna möta oförutsedda kostnadsökningar, minskade intäkter och behov av ytterligare investeringar. Med god ekonomisk hushållning menas också att dagens medborgare finansierar sin egen kommunala välfärd och inte skjuter upp betalningar till kommande generationer.

År 2008 ersattes den statliga fastighetskatten på bostäder med en kommunal fastighetsavgift. Bostädernas taxeringsvärden förändras vart tredje år och ligger till grund för avgiften.

Befolkning

Under hösten 2018 har en befolkningsprognos tagits fram av kommunkontoret. Den grundar sig på en ökning av bostadsbyggandet i kommunen, vilket förväntas leda till omflyttningar och inflyttningar, vilket i sin tur förväntas leda till ett växande invånarantal.

En av de svårare faktorerna att ta hänsyn till är effekterna av flyktingboendet i kommunen. Hur många av dem med permanent uppehållstillstånd väljer att bo kvar i Vänersborg? Prognosen sträcker sig över 10 år.

Tabell: Befolkningsförändringar i olika åldersintervall

Ålder	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Förändring
0-5	2 747	2 834	2 854	2 900	2 956	3 001	3 013	3 025	3 034	3 037	3 038	11%
6-12	3 434	3 511	3 560	3 655	3 733	3 763	3 788	3 820	3 876	3 914	3 930	14%
13-15	1 380	1 430	1 453	1 521	1 579	1 615	1 662	1 691	1 688	1 682	1 709	24%
16-18	1 385	1 375	1 428	1 464	1 512	1 536	1 585	1 626	1 657	1 702	1 730	25%
19-29	5 070	5 011	4 810	4 839	4 879	4 842	4 782	4 760	4 772	4 814	4 863	-4%
30-39	4 235	4 445	4 621	4 832	5 006	5 132	5 218	5 274	5 300	5 288	5 289	25%
40-49	4 712	4 664	4 611	4 609	4 632	4 601	4 618	4 653	4 715	4 810	4 870	3%
50-59	5 175	5 218	5 194	5 211	5 273	5 292	5 223	5 148	5 050	4 931	4 837	-7%
60-69	4 658	4 605	4 592	4 607	4 581	4 593	4 638	4 703	4 780	4 894	4 936	6%
70-79	4 038	4 159	4 181	4 222	4 254	4 242	4 241	4 208	4 154	4 107	4 126	2%
80-89	1 920	1 911	1 983	2 049	2 075	2 143	2 216	2 298	2 404	2 477	2 546	33%
90-w	397	401	387	375	381	387	396	403	410	415	430	8%
Summa	39 151	39 564	39 673	40 284	40 861	41 146	41 378	41 609	41 841	42 072	42 304	8%

Sammanfattning

- Antalet invånare beräknas öka varje år och sammanlagt är ökningen ca 2 700 personer från 2018 till 2027 eller ca 1 % per år.
- De flesta åldersgrupperna ökar.
- Antalet barn och ungdomar i grupperna från 0 - 15 år ökar med i genomsnitt 112 personer per år. Detta är kopplat till att prognosen är

baserad på ett ökat bostadsbyggande av småhustomter.

- Antalet ungdomar i gymnasieåldern (16-18 år) har legat ganska konstant, men från år 2019 börjar också denna grupp öka.
- Stora ökningar sker i de äldre åldersgrupperna. De äldsta, grupperna över 80 år, ökar kraftigt med 664 personer fram till år 2026.

Budgetförutsättningar 2020-2022

Förutsättningar enligt bokslut 2018 och budget 2019

I 2018 års bokslut redovisades en förbättring av eget kapital med + 5 mkr, vilket innebar ett överskott mot budget med + 3 mkr.

I 2019 års mål- och resursplan är resultatet budgeterat till +37 mkr. För att uppnå 2-% målet ska resultatet vara minst 50 mkr.

Kommunstyrelsens budgetanvisningar

Kommunstyrelsen beslutade 2018-02-27 om ramar och anvisningar avseende budgetarbetet för år 2020. Budgetramarna byggde bl.a. på följande förutsättningar:

- Skatteintäkternas uppräknig mellan åren baserade sig på Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) prognos, 2018-12-28.
- 1 % inflationskompensation utgick till nämnderna.
- Personalomkostnadspålägget sänktes från 39,17 % till 39,15 %.
- Löneutvecklingen beräknades till 107 mkr för åren 2019 och 2020.
- Årets pensionskostnader beräknades utifrån den s.k. blandmodellen baserat på prognos från kommunens pensionsförvaltare.
- Internräntan är oförändrad 1,5 %.
- Som en konsekvens av införandet av komponentredovisning i budget 2019 ökar samhällsbyggnadsnämnden kapitalkostnader för fastighetsunderhåll. De förhyrande nämnderna kompenseras därför med sammanlagt 800 tkr för höjda hyror från och med budget 2020. Även kostnaden för underhåll av gator ökar och samhällsbyggnadsnämnden kompenseras för höjningen med 200 tkr.
- I budget 2020 görs två tekniska justeringar som är ett nollsummespel för kommunen och kostnadsneutrala för nämnderna. Den ena justeringen avser ytterligare effekter av införandet av komponentredovisning i budget och den andra avser E-handelssystemets livsmedelsrabatter.

En mer detaljerad beskrivning av nämndernas tillskott i ramsättningen finns på sidan 9 och framåt.

Anslagsbindningsnivåer

För 2020 gäller motsvarande anslagsbindningsnivåer som 2019. Som tidigare ska barn- och utbild-

ningsnämnden särredovisa kostnader för förskola, grundskola och särskola i samband med budget, uppföljningar och bokslut. Kultur- och fritidsnämnden ska särredovisa kostnader för bibliotek och kultur, arena och fritid, musik och ungdom i samband med budget, uppföljningar och bokslut.

Direktiv

I samband med kommunstyrelsens beslut om anvisningar och ramar gavs ett antal direktiv:

- Nämndernas budgetförslag ska presenteras inom ram med beskrivning av åtgärder och konsekvenser.
- Nämnderna ska budgetera intäkter och kostnader. Verksamhet som finansieras av kalkylerade statsbidrag ska budgeteras på både intäkts- och kostnadssidan. Kommunstyrelsens budgetberedning konstaterar att det ekonomiska utrymmet för att finansiera driftkostnadskonsekvenser av nämndernas nyinvesteringar är respektive nämnds ansvar. Nämnderna uppmanas därför att i anslutning till arbetet med mål- och resursplan ifrågasätta och om möjligt minska redan planerade investeringsnivåer, samt visa stor återhållsamhet med nya investeringsprojekt.
- Nämnderna har i uppdrag att beskriva konsekvenserna som investeringarna får på driftbudgeten och hur de ryms inom befintlig budgetram.
- Förslag om fastighetsinvesteringar ska tas upp av förhyrande nämnder och lämnas till samhällsbyggnadsnämnden. Investeringar i fastigheter, anläggningar och mark ska preciseras ytterligare i tiden, d.v.s. vilken månad under året investeringen beräknas påbörjas och vilken månad den avslutas. Detta gäller investeringsobjekt över 1 mkr, men det gäller inte inventarier.
- Respektive nämnd ansvarar för att bevaka vilka specialdestinerade statsbidrag som finns att söka.
- Prisjusteringar för interna tjänster kan ske inom ramen för eventuell inflationskompensation enligt budgetförutsättningarna. Helt intäktsfinansierad verksamhet kan även justera priserna för den budgetkompensation som köpande nämnder får vid förändrat personalomkostnadspålägg, löneökning till följd av lönerevision och justerad internränta. Vid prissättning av nya tjänster ska skriftliga avtal upprättas mellan säljare och köpare.

Kommunfullmäktiges beslut om driftbudgetramar

– avstämning mot nämndernas budgetförslag

Vänersborgs kommuns budgetprocess

Vänersborgs kommun har en tidig budgetprocess, vilket innebär att diskussioner om mål och resurser förs under vintern/våren. Kommunfullmäktige fastställer mål- och resursplanen i juni inför kommande år. En tidig process möjliggör för nämnderna att anpassa sin verksamhet efter beslutade mål och resurser.

Kommunfullmäktige antog i december 2013 en ny vision och nya inriktningsmål. Inför varje budgetår fastställer kommunfullmäktige mål och inriktning för det kommande kalenderåret. Nämnderna föreslår förväntade resultat som är kopplade till de av kommunfullmäktige fastställda inriktningsmålen. Kommunfullmäktige fastställer nämndernas förslag till förväntade resultat i samband med beslutet om mål- och resursplanen.

Arbetet med MRP 2020

Kommunstyrelsens budgetberedning består av de ordinarie ledamöterna i kommunstyrelsens arbetsutskott. Dessutom har gruppledarna i partierna L, Mbp, SD och V varsin insynsplats. Budgetberedningen inledde sitt arbete i april 2019. Arbetet har baserat sig på kommunstyrelsens budgetanvisningar och nämndernas budgetförslag. Ekonomikontoret har sammanställt nya prognoser från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) över skatte- och statsbidragsintäkter samt uppdaterat

bedömningar över löneutveckling och pensionskostnader.

Budgetberedningen hade presidieöverläggningar under våren 2019 med nämnderna, om deras budgetförslag för 2020-2022. Även nämndernas arbete med mål, verksamhets- och ramanpassning under 2019 följdes upp. Kommunfullmäktige fastställde mål- och resursplan 2020-2022 i juni 2019.

Budgetberedningen ska se över de finansiella målen. Från budget 2020 justeras soliditetsmålet och målet om investeringar, se sidan 2.

I mål- och resursplan 2019-2021 gavs kommundirektören i uppdrag att utreda att realisationsvinster vid tomtförsäljning flyttas över från samhällsbyggnadsnämnden till kommunstyrelsen från och med budget 2020. Kommunstyrelseförvaltningen konstaterar att organisationen kring dessa frågor återfinns hos samhällsbyggnadsförvaltningen. Därför bör det ekonomiska ansvaret och befogenheterna kvarstå hos samhällsbyggnadsnämnden. En eventuell förändring bör vara kopplad till en organisationsöversyn.

Kommunfullmäktiges beslut om driftbudgetramar

– avstämning mot nämndernas budgetförslag

Kommunfullmäktiges beslut om nämndernas driftbudgetramar för år 2020:

KOMMUNÖVERGRIPANDE

I kommunfullmäktiges beslut om mål- och resursplan justeras personalomkostnadspålägget upp från 39,15 % till 40,15 %. Det innebär att nämndernas kostnader för arbetsgivaravgifter ökar och att budgeten justeras upp med motsvarande.

Nedan beskrivs justeringar av nämndernas budgetramar i samband med **anvisningarna** enligt kommunstyrelsens beslut i februari 2019. Vidare redogörs för **nämndernas förslag** till mål- och resursplan. Slutligen redovisas **kommunfullmäktiges beslut** till mål- och resursplan 2020.

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes barn- och utbildningsnämndens budgetram 2020 till 772 463 tkr. Jämfört med budget 2019 gjordes följande justeringar: Inflationskompensationen ökade ramen med 2 174 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillfördes 377 tkr. Sänkt personalomkostnadspålägg minskade ramen med 86 tkr. Budgeten för köp av måltider sänktes med 723 tkr till följd av komponentredovisning och E-handelsrabatter. Kostnaden minskade med motsvarande belopp.

Barn- och utbildningsnämndens förslag:

Barn- och utbildningsnämndens budgetförslag ligger inom ramen. Förvaltningen beräknar behov utöver ram till 40 300 tkr och anger åtgärder med konsekvensbeskrivningar för motsvarande summa. Nämnden påpekar att ramanpassningsåtgärder kan leda till minskade statsbidrag.

Kommunfullmäktiges beslut:

Barn- och utbildningsnämnden tillförs 600 tkr för att säkerställa fortsatt drift av den öppna förskolan Sirius. Då personalomkostnadspålägget höjs utökas ramen med 4 320 tkr. **Kommunfullmäktige fastställer barn- och utbildningsnämndens budgetram 2020 till 777 383 tkr.**

BYGGNADSNÄMNDEN

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes byggnadsnämndens budgetram 2020 till 16 323 tkr. Jämfört med budget 2019 gjordes följande justeringar: Inflationskompensationen minskade ramen med 48 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillfördes 6 tkr. Sänkt personalomkostnadspålägg minskade ramen med 3 tkr.

Byggnadsnämndens förslag:

Byggnadsnämndens budgetförslag ligger inom ramen. Ökade kostnader kan täckas med ökade intäkter.

Kommunfullmäktiges beslut:

Budgetramen utökas med 175 tkr då personalomkostnadspålägget höjs. **Kommunfullmäktige fastställer byggnadsnämndens budgetram 2020 till 16 498 tkr.**

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes kommunfullmäktiges budgetram 2020 till 2 566 tkr. Jämfört med budget 2019 utökades ramen med 9 tkr i inflationskompensation.

Kommunfullmäktiges beslut:

Kommunfullmäktiges budgetram fastställs till 2 566 tkr i budget 2020.

KOMMUNSTYRELSEN

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes kommunstyrelsens budgetram 2020 till 379 808 tkr. Jämfört med budget 2019 gjordes följande justeringar: Inflationskompensationen ökade ramen med 3 126 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillfördes 21 tkr. Sänkt personalomkostnadspålägg minskade ramen med 10 tkr. Under 2019 hade kommunstyrelsen tillfälliga anslag, dels 1 357 tkr till Wargön Innovation och dels 400 tkr till bandy-vm. Båda togs bort i budget 2020. Från övriga nämnder omfördelades 350 tkr för finansiering av det nya E-handelssystemet.

Kommunfullmäktiges beslut om driftbudgetramar

– avstämning mot nämndernas budgetförslag

Nämndernas kostnader minskade då måltidspriset sjunker p.g.a. E-handelsrabatter.

Kommunfullmäktiges beslut:

Från kommunstyrelsens förfogandeanslag omfördelas 350 tkr till verksamheten Vattenpalatset. Kommunstyrelsen kommer att se över uppdragsavtalet med Vattenpalatset, med syfte att säkerställa fortsatt drift av varmvattenbassängen.

En eventuell förlängning av projektet Wargön Innovation får hanteras inom kommunstyrelsens förfogandeanslag.

Budgetramen utökas med 483 tkr då personalomkostnadspålägget höjs.

Kommunstyrelsens förfogandeanslag utökas med 15 000 tkr för att säkra möjligheten till annars osäkra statsbidrag till barn- och utbildningsnämnden. Barn och utbildningsnämnden har också möjlighet att avropa budgettillskott motsvarande en genomsnittlig elevpeng avseende faktisk elevökning i grundskolan under 2020 utöver 10 elever utöver prognos. För detta specificeras 5 000 tkr och tas av det befintliga förfogandeanslaget.

Det tillförs 1 500 tkr till kommunstyrelsens förfogandeanslag för en eventuell fördjupad genomlysning av kommunens verksamheter. Kommunstyrelsens förfogandeanslag minskas med 3 500 tkr vilka tillförs resultatet.

Kommunstyrelsens ges i uppdrag att utreda möjligheter och konsekvenser att driva kommunala fastigheter samt VA/Renhållning i bolagsform.

1a: De kommunala fastigheter som inte ägs av ABVB

1b: Taxe- och avgiftsfinansierade verksamheter så som VA och renhållning

Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda att upplåta driften av idrottsanläggningar till de idrottsföreningar som är intresserade eventuellt hyresfritt men med tydliga avtal som reglerar vem som gör vad.

Vänersborgs kommun ska aktivt jobba med att uppmuntra till startandet av fler sociala företag.

Kommunfullmäktige fastställer kommunstyrelsens budgetram 2020 till 393 290 tkr.

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes kultur- och fritidsnämndens budgetram 2020 till 105 617 tkr. Jämfört med budget 2019 gjordes följande justeringar: Inflationskompensationen ökade ramen med 494 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillfördes 240 tkr. Sänkt personalomkostnadspålägg minskade ramen med 8 tkr. Under 2019 hade nämnden ett tillfälligt anslag om 230 tkr till bandy-VM som togs bort i budget 2020.

Kultur- och fritidsnämndens förslag:

Kultur- och fritidsnämndens budgetförslag ligger inom ram. Nämnden hänvisar till förvaltningens åtgärdsförslag med konsekvensbeskrivning som omfattar sammanlagt 6 370 tkr.

Kommunfullmäktiges beslut:

Kultur- och fritidsnämnden tillförs 1 800 tkr för att säkerställa fortsatt drift av fritidsgården Torpa. Då personalomkostnadspålägget höjs utökas ramen med 400 tkr. Nämndens budgetram minskas med 500 tkr då finansieringen av fiske på Halleberg och Hunneberg upphör, detta gäller både utsättning, underhåll samt personal. **Kommunfullmäktige fastställer kultur- och fritidsnämndens budgetram 2020 till 107 318 tkr.**

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes miljö- och hälsoskyddsnämndens budgetram 2020 till 7 138 tkr. Jämfört med budget 2019 gjordes följande justeringar: Inflationskompensationen minskade ramen med 22 tkr och sänkt personalomkostnadspålägg med 1 tkr.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag:

Miljö- och hälsoskyddsnämnden begär 2 452 tkr i utökad budgetram. Det avser 130 tkr för ökade hyreskostnader, 200 tkr för byte av ärendehanteringsystem, 2 100 tkr till behov av utökad personalstyrka samt ytterligare 22 tkr för ökade omkostnader.

Kommunfullmäktiges beslut om driftbudgetramar

– avstämning mot nämndernas budgetförslag

Nämnden föreslår taxehöjningar i särskilda ärenden. Dels taxan enligt lag om tobak och liknande produkter (från 2019-07-01) och dels justering av timtaxor inom miljö- och hälsoskyddsnämndens ansvarsområde (från 2020-01-01). Taxehöjningarna beräknas ge sammanlagt 152 tkr i ökade intäkter.

Kommunfullmäktiges beslut:

Budgetramen utökas med 67 tkr då personalomkostnadspålägget höjs. **Kommunfullmäktige fastställer miljö- och hälsoskyddsnämndens budgetram 2020 till 7 205 tkr.**

REVISIONEN

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes revisionens budgetram 2020 till 1 248 tkr. Inflationskompensationen ökade ramen med 8 tkr.

Kommunfullmäktiges beslut:

Kommunfullmäktige fastställer revisionens budgetram 2020 till 1 248 tkr.

SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes samhällsbyggnadsnämndens budgetram 2020 till 74 532 tkr. Jämfört med budget 2019 gjordes följande justeringar: Inflationskompensationen ökade ramen med 132 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillfördes 72 tkr. Intäktsbudgeten för försäljning av måltider minskades med 797 tkr till följd av komponentredovisning och E-handelsrabatter. Gatuenheten tillfördes 200 tkr för kostnader som följer av gatuunderhåll. Sänkt personalomkostnadspålägg minskade ramen med 9 tkr.

Samhällsbyggnadsnämndens förslag:

Samhällsbyggnadsnämndens budgetförslag ligger inom ramen.

Nämnden föreslår taxeökningar i särskilda ärenden. VA-taxans brukningsavgifter föreslås höjas med 10 % och anläggningsavgifterna med 5 %. Renhållningstaxan föreslås höjas med 5 %.

Kommunfullmäktiges beslut:

Samhällsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att utreda framtida användning av Villa Björkås i Varjön.

Budgetramen utökas med 471 tkr då personalomkostnadspålägget höjs. **Kommunfullmäktige fastställer samhällsbyggnadsnämndens budgetram 2020 till 75 004 tkr.**

SOCIALNÄMNDEN

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes socialnämndens budgetram 2020 till 961 856 tkr. Jämfört med budget 2019 gjordes följande justeringar: Inflationskompensationen ökade ramen med 1 128 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillfördes 86 tkr. Sänkt personalomkostnadspålägg minskade ramen med 128 tkr. Budgeten för köp av måltider sänktes med 425 tkr till följd av komponentredovisning och E-handelsrabatter. Kostnaden minskade med motsvarande belopp. Under 2019 hade nämnden 1 000 tkr i ett tillfälligt anslag till avdelningen arbete, sysselsättning och integration som togs bort i budget 2020.

Socialnämndens förslag:

Socialnämndens budgetförslag ligger inom ram. Förvaltningen beräknar ett behov utöver ram till 44 600 tkr och anger åtgärder med konsekvensbeskrivningar för motsvarande summa.

Kommunfullmäktiges beslut:

Socialnämnden tillförs 1 100 tkr för att säkerställa fortsatt drift av familjecentralen Sirius. Då personalomkostnadspålägget höjs utökas ramen med 6 388 tkr. Nämnden tillförs 1 000 tkr för Fisketorget. **Kommunfullmäktige fastställer socialnämndens budgetram 2020 till 970 344 tkr.**

Kommunfullmäktiges beslut om driftbudgetramar

– avstämning mot nämndernas budgetförslag

VALNÄMNDEN

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes valnämndens budgetram 2020 till 628 tkr. Valnämndens tillfälliga tillskott om 145 tkr kvarstår och blir ramhöjande från och med budget 2020.

Kommunfullmäktiges beslut:

Kommunfullmäktige fastställer valnämndens budgetram 2020 till 628 tkr.

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes överförmyndarnämndens budgetram 2020 till 5 200 tkr. Jämfört med budget 2019 gjordes följande justeringar: Inflationkompensationen ökar ramen med 7 tkr. Sänkt personalomkostnadspålägg minskar ramen med 1 tkr.

Överförmyndarnämndens förslag:

Överförmyndarnämnden begär, utifrån konsekvensbeskrivningen, ett tillskott om 800 tkr för att täcka ökade kostnader för arvode till ställföreträdare, utökad handläggartjänst samt ökade omkostnader.

Kommunfullmäktiges beslut:

Budgetramen utökas med 33 tkr då personalomkostnadspålägget höjs. **Kommunfullmäktige fastställer överförmyndarnämndens budgetram 2020 till 5 233 tkr.**

Finansiell analys 2020-2022

Utgångspunkter

Den finansiella analysen utgår från följande fyra aspekter som är viktiga att beakta ur ett finansiellt perspektiv:

Resultat: Vilken balans har kommunen haft mellan kostnader och intäkter under året och över tiden? Finns det varningssignaler? Hur utvecklas investeringarna?

Kapacitet: Vilken finansiell motståndskraft har kommunen på lång sikt?

Risk: Finns det några risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet? Hur är kommunen exponerad finansiellt?

Kontroll: Vilken kontroll har kommunen över den ekonomiska utvecklingen? Hur väl följs upprättade planer? En god följsamhet mot budget är ett uttryck för god ekonomisk hushållning.

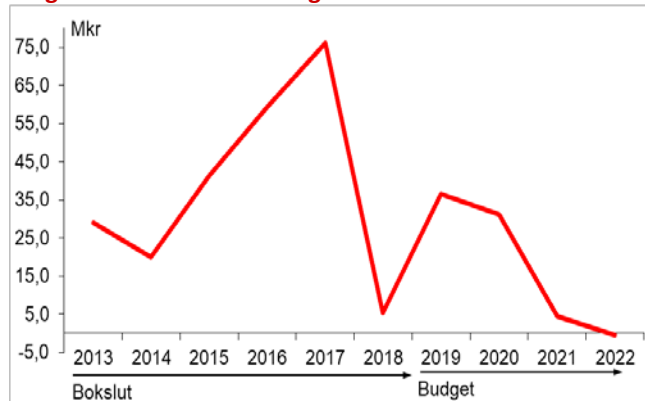
Syftet med analysen är att försöka identifiera eventuella finansiella problem och att klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning.

1. Resultat och kapacitet

1.1 Årets resultat

Budgeterat resultat, med tidigare redovisade justeringar av nämndernas budgetramar, uppgår till 31 mkr i budgeten 2020. Åren 2021 och 2022 är resultaten budgeterade till 4 respektive -0,5 mkr.

Diagram: Resultatutveckling 2013-2022

Resultatutvecklingen var positiv under perioden 2013-2018 med en topp på 76 mkr 2017. Åren 2019-2021 budgeteras positiva resultat men 2022 sjunker resultatet till -0,5 mkr.

Finansiellt mål:

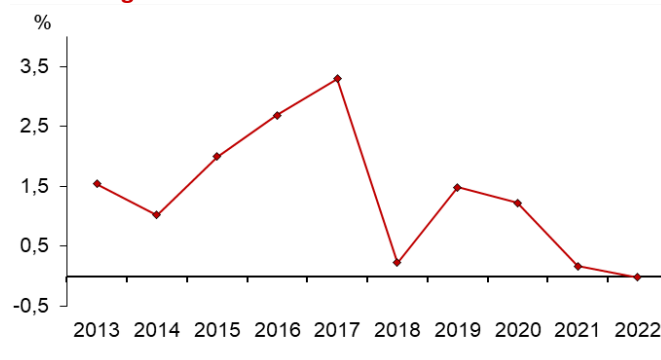
Årets resultat bör uppgå till minst 2 % av skatter och generella statsbidrag.

Målavstämning:

Resultatmålet uppnås inte. Det budgeterade resultatet år 2020 motsvarar 1,2 %.

2 % av skatter och generella statsbidrag motsvarar ca 51 mkr. I bokslut 2018 motsvarade resultatet om 5 mkr 0 % av skatter och generella statsbidrag. Från och med 2019 har resultatmålet höjts från 1 % till 2 % efter införande av komponentredovisning i budget.

Diagram: Årets resultat; andel av skatter och generella statsbidrag 2013-2022

1.2 Balanskravet

Enligt kommunallagen ställs det krav på att kommunerna redovisar ekonomisk balans. Det innebär bl.a. att årsbudgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Balanskravet uppnås 2020 och 2021 men inte 2022.

Finansiell analys 2020-2022

1.3 Skatte- och nettokostnadsutveckling

En förutsättning för en långsiktig hållbar ekonomi är att nettokostnaderna inte ökar snabbare än intäkterna kommunen får genom skatter och generella statsbidrag.

Utveckling av	2020	2021	2019
-skatter och statsbidrag	3,3%	2,4%	3,0%
-nettokostnader	3,6%	3,2%	3,0%

Prognosen för utvecklingen av skatteintäkterna följer SKL:s prognos, men inkluderar också regeringens aviserade satsning på välfärden. Vänersborgs kommun beräknas få 36 mkr i statsbidrag av välfärdssatsningen under 2020. Det är sista året med en särskild fördelning som grundar sig på flyktingvariabler. Från och med 2021 fördelas hela bidraget per invånare, vilket innebär en minskning för Vänersborgs kommuns del. Det är en av orsakerna till att ökningen åren 2021 och 2022 är lägre än 2020.

Utvecklingen av verksamhetens nettokostnader överstiger skatter och statsbidrag varje år. Det innebär att kommunens ekonomi inte är långsiktigt hållbar.

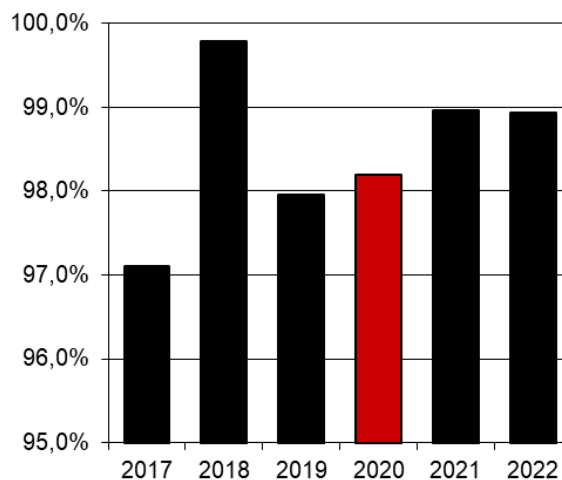
De finansiella kostnaderna ökar till följd av en hög investeringsnivå och kräver allt större andel av skatter och generella statsbidrag.

1.4 Verksamhetens nettodriftkostnader

Verksamhetens driftbudgetramar baserar sig på kommunstyrelsens budgetanvisningar och den budgetberedning som genomförts under 2019. Personalkostnaderna är budgeterade i 2018 års lönenivå då lönerrevisionen inte var klar när budgeten beslutades. Inför 2020 har 108 mkr avsatts centralt för att täcka ökade kostnader avseende 2019 och 2020 års löneavtal.

Nettokostnader, som andel av skatter och generella statsbidrag, är ett mått som visar hur stor andel av kommunens intäkter som förbrukas av löpande driftverksamhet.

Diagram: Nettokostnader i % av skatt och generella statsbidrag 2017-2022

Under 2020 uppgår nettokostnaderna till drygt 98 % av skatter och generella statsbidrag. De kommande två åren motsvarar nettokostnaderna 99 % av utrymmet. Skillnaden upp till 100 % är det utrymme som kan användas till att finansiera räntor (en post som ökar kraftigt under planperioden), amorteringar och för att direktfinansiera investeringar. Det utrymme är alltså mycket lågt under planperioden.

1.5 Skatteintäkter och utdebiteringar

Det nuvarande skatteutbetalningssystemet innebär att skatteintäkterna kommer att utbetalas i verksamhetsårets pris- och lönenivå. Utbetalning av kommunalskatt och utjämningsbidrag grundas på det senast kända taxeringsutfallet, d.v.s. för 2017, och räknas sedan upp med tre års uppräkningsfaktorer till 2020 års nivå. Kommunalskattemedel som fås är därmed preliminära.

Utbetalning, alternativt återbetalning, av mellanskillnaden mellan den preliminära beräkningen och respektive avräkningstillfälle av kommunalskatt och utjämningsbidrag sker i januari, t.ex. 2019 för inkomståret 2017.

Beräkningen av skatteintäkter baserar sig på prognos från SKL, 2019-05-02. Utdebiteringen är oförändrad, 22:21 kronor, per skattekrona. Prognosen justeras ned med en negativ slutavräkning om - 250 kronor per invånare för 2020-2022.

Finansiell analys 2020-2022

Tabell: Budget skatter och generella statsbidrag

Budget skatter & gen statsbidrag	2020	2021	2022
Skatteintäkter			
Skatteunderlag 2017 Mkr	7 659,4		
Prognos uppräknings 2018	3,60%		
Prognos uppräknings 2019	3,00%		
Prognos uppräknings 2020-2022	3,10%	3,10%	3,70%
S:a uppräknat skatteunderlag, Mkr	8 426,6	8 687,8	9 009,2
Utdebitering	22,21%	22,21%	22,21%
S:a skatteinkomst			
före utjämnings, Mkr	1 870,6	1 929,6	2 000,9
Kommunalekonomisk utjämnings			
Inkomstutjämnings, Mkr	424,9	441,0	457,3
Kostnadsutjämnings, Mkr	47,0	47,5	47,9
Regleringsbidrag/avgift, Mkr	43,8	46,2	35,7
Strukturbidrag	0,0	0,0	0,0
S:a generella statsbidrag, Mkr	515,7	534,7	540,8
LSS-utjämnings	65,2	65,9	66,4
Fastighetsavgiften	78,3	78,3	78,3
Slutavräkning -250 kr per invånare	-9,9	-10,0	-10,1
Del av 10 Miljarder	17,4	0,0	0,0
S:a skatter & bidrag, Mkr	2 537,4	2 598,4	2 676,4

1.6 Investeringar

Investeringsbudgeten omfattar 3 år, 2020-2022, och innehåller sammanlagt 1 429 mkr. Det första året planeras investeringar för 436 mkr, varav drygt 62 % avser fastigheter.

I den reviderade investeringsbudgeten för 2019 finns 503 mkr avsatt till investeringar. Under 2018 investerades det för 248 mkr.

I Västra Götaland är snittet för en kommuns investeringsnivå 11 % av nettokostnaderna. För Vänersborgs kommun kan det beräknas till cirka 273 mkr. Då resultatnivån 2020 är budgeterad till 31 mkr kan skattefinansieringsnivån (summan av avskrivningar och årets resultat) beräknas till 123 mkr.

Kommunfullmäktige beslutar att revidera ner nämndernas förslag från 1 631 mkr till 1 429 mkr för treårsperioden. Det ger ett snitt om 476 mkr per år. Skattefinansieringsnivån är 123 mkr i budget 2020, men sjunker 2021 till 111 mkr för att åter öka till 123 mkr år 2022.

Under planperiodens första år 2020 uppgår investeringsvolymen till 436 mkr, vilket överstiger skattefinansieringsnivån med 313 mkr. Det kan jämföras med de senaste årens bokslut, 2018 och 2017,

då kommunen investerade för 248 mkr respektive 215 mkr. År 2021 planerar kommunen att investera för 555 mkr och 2022 för 438 mkr, vilket också är mycket höga nivåer.

Vänersborgs kommun måste ta nya lån för att finansiera investeringsvolymen. I 2020 års finansieringsbudget planerar kommunen att låna 250 mkr. Resten finansieras av resultatet och avskrivningarna samt genom en minskning av rörelsekapitalet. Planerade investeringar 2021-2022 beräknas inte heller kunna hanteras inom ramen för skattefinansieringsnivån. I planen för 2022 uppgår kommunens långfristiga lån till 1 540 mkr. Tidsmässiga förskjutningar av investeringar kan förändra bilden mellan enskilda år i planen. Investeringsnivåerna i planen utgör totalram för kommande års investeringsbudgetar.

Sammanfattning av investeringsbudgeten

Sammanfattning mkr	2020	2021	2022	S:a
Totalt kommunen	436	555	438	1 429
Fördelning per nämnd				0
Barn- och utbildningsnämnden	9	5	12	26
Byggnadsnämnden	1	1	1	2
Kommunstyrelsen	2	2	5	9
Kultur- och fritidsnämnden	1	1	1	3
Samhällsbyggnadsnämnden	414	537	411	1 361
varav fastighetsinv	195	277	238	710
varav exploatering	58	54	47	159
Socialnämnden	9	9	9	28

Fastighetsinvesteringar

Investeringsbudgeten för 2020-2022 innehåller fastighetsinvesteringar för 710 mkr, varav 540 mkr till förskolor och skolor, 33 mkr till framtida kök, 15 mkr till idrottsanläggningar och 4 mkr till särskilda boenden. Det blir ett snitt på 237 mkr per år vilket är mycket höga nivåer. Det kan jämföras med boksluten 2017 och 2018 då kommunen investerade 111 mkr respektive 154 mkr i fastigheter.

Renhållningsverket

Renhållningsverket fortsätter att investera i kretsloppsparken med 20 mkr under 2020.

VA-investeringar

VA-investeringar uppgår till totalt 332 mkr under planperioden vilket är en mycket hög ambitionsnivå. Det kan jämföras med bokslut 2018 om 52 mkr. VA-utbyggnaden utefter Vänerkusten fortsätter med Vänersnäs, med en investeringsvolym om 120 mkr. För sanering enligt Blåplan (utbyte av gamla rör) budgeteras 48 mkr. Dessutom kommer

Finansiell analys 2020-2022

152 mkr att investeras i Holmängens avloppsreningsverk.

Exploateringsbudget

Även exploateringsbudgeten är väldigt omfattande, sammanlagt 159 mkr under treårsperioden. Budgeten innehåller exploatering av bostadsområden inom Öxnered/Skaven, Mariedal Östra, Holmängen och Katrinedal Norra. En gångtunnel planeras under järnvägen från Holmängen. På Skavenområdet planeras en ny väg och en personbilstunnel.

Finansiellt mål:

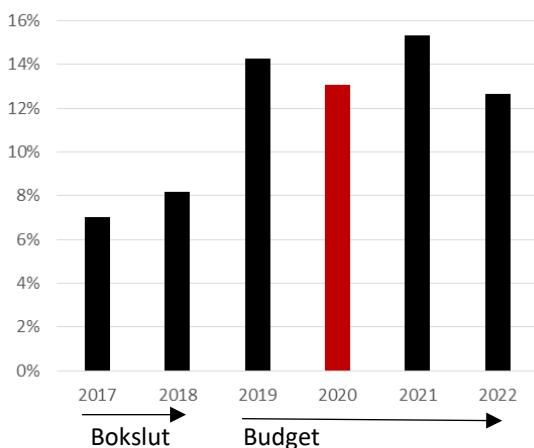
Årets investeringar (exkl. VA/renhållning) ska maximalt motsvara 10 % av skatter och generella statsbidrag.

Målavstämning:

Målet uppnås inte något av åren 2020-2022.

I bokslut 2018 motsvarade investeringarna 8 % av skatter och generella statsbidrag. I budget 2019 motsvarar investeringarna 14 % för att sjunka till 13 % i budget 2020. Åren 2021 och 2022 visar 15 % respektive 13 %.

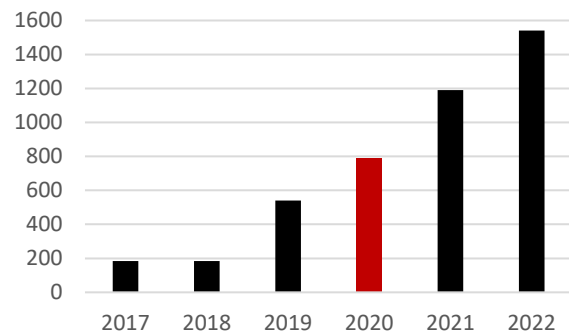
Diagram: Investeringsbudgetens andel av skatter och generella statsbidrag 2019-2022 (exkl. VA och renhållning)

I investeringsmålet anges den investeringsnivå som bedöms vara den högsta nivån för en hållbar ekonomisk utveckling, med hänsyn till de övriga finansiella målen, som ligger till grund för god ekonomisk hushållning. Den höga investeringsnivån, i kombination med för låga resultat, gör att nya lån

behöver tas upp för att kunna finansiera de planerade investeringarna för åren 2020-2022.

Diagram: Låneutveckling 2017-2022

1.7 Soliditet

Finansiellt mål:

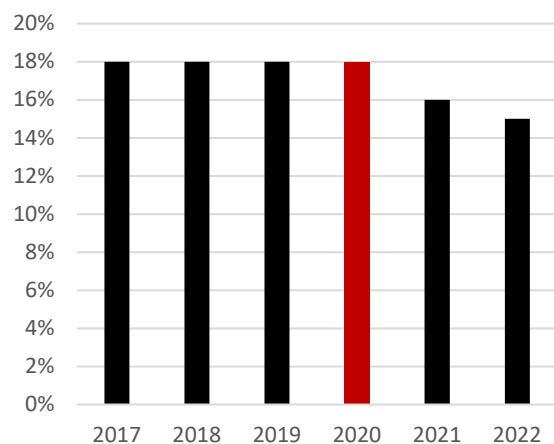
Soliditeten, inklusive kommunens hela pensionsåtagande, ska förbättras med 1 % årligen.

Målavstämning:

Målet om förbättrad soliditet uppnås inte något av åren.

Soliditeten anger hur stor del av kommunens tillgångar som är finansierade med egna medel. I bokslut 2018 var soliditeten 18 %. Soliditeten är budgeterad till 18 % år 2019, vilket även budget 2020 visar. Åren 2021 och 2022 förväntas soliditeten sjunka till 16 % respektive 15 %. Mycket höga investeringsnivåer i kombination med låga resultat leder till försämrad soliditet.

Diagram: Soliditet 2017-2022

Finansiell analys 2020-2022

2. Risk och kontroll

2.1 Likviditet

Med målet om en kassalikviditet på minst 50 % menas att likvida medel tillsammans med kommunens checkkredit på 200 mkr bör vara minst 50 % av kortfristiga skulder.

Finansiellt mål:

Kassalikviditeten bör uppgå till minst 50 %.

Målavstämning:

Målet uppnås under planperioden genom ökad upplåning.

Den höga investeringsnivån 2020-2022 kommer att sätta press på kommunens likviditet och förutsätter en omfattande nyupplåning för att en godtagbar betalningsberedskap ska kunna upprättas.

2.2 Skulder och förpliktelser

Kommunens låneskuld ökar under planperioden. I budgeten finns upptaget sammanlagt 1 000 mkr i nya lån under 2020-2022. Det innebär att år 2022 har kommunen sammanlagt långfristiga lån om 1 457 mkr.

2.3 Pensionskostnader

Pensionskostnaderna har redovisats efter den s.k. blandmodellen och innefattar förutom pensions-skuldens ökning, även utbetalda pensioner. Beräkningen av pensionskostnaderna baserar sig på prognos från kommunens pensionsförvaltare och inkluderar löneskatt om 24,26 %.

Under den kommande 20-årsperioden kommer kommunens pensionskostnader att öka kraftigt. Av kommunens totala pensionsåtagande på 974 mkr i 2020 års budget är endast 287 mkr avsatta som en skuld i balansräkningen.

Pensionsprognos 2020-2022 mkr

	2020	2021	2022
Skuldförändring under året	11	14	13
Avgiftsbestämd ålderspension	79	82	85
Pensionsutbetalningar	71	71	72
S:a verksamhetskostnad	161	167	170
Finansiell skuldökning	6	7	8
S:a totalt	167	175	178

2.4 Känslighetsanalys

Budgeten för 2020-2022 bygger på ett antal antaganden om utveckling av löner, priser och räntor. De största riskerna ligger i att konjunkturen sjunker och att utvecklingen på arbetsmarknaden blir sämre. Nedan görs en känslighetsanalys som visar hur olika faktorer påverkar kommunens ekonomi 2020.

Förändring mkr	2020
Priser/löner 1 %	33 mkr
Räntor 1 %	4 mkr
Skatteintäkter 1 %	19 mkr
Utdebitering 10 öre	8 mkr

Driftbudget per nämnd och anslagsbindningsnivå

Budget per anslagsbindningsnivå, netto Tkr	Budget 2020	Budget 2019	Bokslut 2018
BYGGNADSNÄMNDEN	16 498	16 368	13 738
KOMMUNFULLMÄKTIGE	2 566	2 557	2 253
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMND	107 318	105 121	113 186
MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN	7 205	7 161	6 887
REVISION	1 248	1 240	1 218
VALNÄMNDEN	628	628	1 532
ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN	5 233	5 194	5 470
Summa	140 696	138 269	144 284
BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN			
Nämnd/administration	5 217	4 599	4 045
Förskola/grundskola/särskola	772 166	766 122	774 092
Summa	777 383	770 721	778 137
KOMMUNSTYRELSEN			
Styrelse	49 212	36 900	9 708
Kommunledning	93 860	93 382	87 793
Räddningstjänst/säkerhet	36 274	35 968	36 027
Gymnasieverksamhet	182 174	180 371	176 009
Vuxenutbildning	31 770	31 456	30 596
Summa	393 290	378 077	340 133
SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN			
Skattefinansierad verksamhet			
Nämnd/adm/gator/park/tekniska	63 822	62 933	68 498
Fastighetsenhet	9 734	9 758	7 665
Kostenhet och serviceenhet	1 448	650	4 363
Summa skattefinansierad verksamhet	75 004	73 341	80 526
Taxefinansierad verksamhet - Renhållningsverk	0	0	635
- VA-verk	0	0	5 190
Summa taxefinansierad verksamhet	0	0	5 825
Summa	75 004	73 341	86 350
SOCIALNÄMNDEN			
Nämnd/administration	38 130	36 675	33 995
Äldreomsorg	476 620	498 195	518 324
Individ- och familjeomsorg	166 644	139 648	165 096
Omsorg om funktionshindrade	233 702	231 057	237 845
Arbete, sysselsättning och integration	55 248	56 619	60 233
Summa	970 344	962 194	1 015 493
SUMMA NÄMNDsverksamhet	2 356 717	2 322 602	2 364 397

Resultat- kassaflödes- och balansbudget 2018-2022

<i>Resultatbudget, Mkr</i>	Bokslut 2018	Justerad Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022
Verksamhetens nettodriftnkostnader	-2 150,8	-2 167,9	-2 238,7	-2 297,1	-2 355,0
Årets pensionskostnader	-144,7	-149,1	-161,4	-167,5	-169,7
Avskrivningar och nedskrivningar	-90,9	-88,4	-91,4	-107,016	-123,013
S:a verksamhetens nettokostnader	-2 386,4	-2 405,4	-2 491,4	-2 571,6	-2 647,7
Skatteintäkter/gen.statsbidrag	2 390,8	2 455,5	2 537,4	2 598,4	2 676,4
S:a Verksamhetens resultat	4,4	50,1	46,0	26,8	28,7
Finansiella intäkter	8,3	3,0	4,0	4,0	4,0
Fin. uppräknig av pensionsskuld	-3,6	-4,6	-5,8	-7,3	-8,2
Övriga finansiella kostnader	-3,8	-12,0	-13,0	-19,0	-25,0
S:a finansiella kostnader	-7,4	-16,6	-18,8	-26,3	-33,2
Resultat före extraord. poster	5,3	36,5	31,2	4,5	-0,5
Extraord. poster					
Årets resultat	5,3	36,5	31,2	4,5	-0,5

<i>Kassaflödesbudget, mkr</i>	Bokslut 2018	Justerad Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022
Den löpande verksamheten					
Årets resultat	5,3	36,5	31,2	4,5	-0,5
Justering för av- och nedskrivningar		88,4	91,4	107,0	123,0
Justering för gjorda avsättningar		15,7	19,1	22,4	22,8
Realisationsvinster förluster					
Justering övriga ej likviditetspåverkande poster	102,0				
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	24,7				
Ökning/minskning förråd & varulager	-1,2				
Ökning/minskning kortfristiga skulder	57,0				
S:a medel från löpande verksamhet	187,8	140,6	141,6	133,9	145,3
Investeringsverksamheten					
Investering i materiella anl.tillg.	-248,0	-411,6	-435,6	-555,3	-438,2
Försäljning av materiella anl.tillg.	8,0				
Investering i finansiella anl.tillg.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljning av finansiella anl.tillg.	0,0				
Anläggnings- och investeringsbidrag	13,8				
S:a medel från investeringsverksamhet	-226,2	-411,6	-435,6	-555,3	-438,2
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån	0,0	355,0	250,0	400,0	350,0
Amortering av skuld	0,0				
Ökning av långfristiga fordringar	0,0				
Minskning av långfristiga fordringar	0,0				
S:a medel från finansieringsverksam.	0,0	355,0	250,0	400,0	350,0
Årets kassaflöde	-38,5	84,0	-44,0	-21,4	57,1

Resultat- kassaflödes- och balansbudget 2018-2022

<i>Balansbudget, mkr</i>	Bokslut 2018	Justerad Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022
Anläggningstillgångar	2 046,3	2 369,5	2 713,7	3 162,0	3 477,2
Omsättningstillgångar	298,7	382,7	338,7	317,3	374,5
S:a tillgångar	2 345,0	2 752,2	3 052,5	3 479,3	3 851,7
Ingående eget kapital	1 154,7	1 160,0	1 196,5	1 227,7	1 232,2
Årets resultat	5,3	36,5	31,2	4,5	-0,5
S:a eget kapital	1 160,0	1 196,5	1 227,7	1 232,2	1 231,7
Avsättningar, pensioner	238,0	267,9	287,0	309,3	332,2
Övriga avsättningar	14,2	0,0	0,0	0,0	0,0
S:a avsättningar	252,2	267,9	287,0	309,3	332,2
Långfristiga lån	185,0	540,0	790,0	1 190,0	1 540,0
Övriga långfristiga skulder	150,0	150,0	150,0	150,0	150,0
Kortfristiga skulder	597,8	597,8	597,8	597,8	597,8
S:a skulder	932,8	1 287,8	1 537,8	1 937,8	2 287,8
Ansvarförbindelse, pensionsskuld	733,0	708,1	687,5	670,5	652,2

Finansierings- och balansbudgeten för 2019 är justerad efter ingående värden från bokslut 2018

Kommunfullmäktiges beslut

2019-06-19, § 78

1. Kommunfullmäktige fastställer utdebiteringen under 2020 till 22:21 per skattekrona. Nivån är oförändrad jämfört med 2019.
2. Kommunfullmäktige fastställer vision, övergripande inriktningsmål och förväntade resultat enligt upprättat förslag.
3. Kommunfullmäktige fastställer riktlinjer för god ekonomisk hushållning enligt upprättat förslag på sidan 4.
4. Kommunfullmäktige fastställer nämndernas tillskott av skattemedel, investerings- och exploateringsplan och övriga direktiv i enlighet med kommunstyrelsens förslag till mål- och resursplan för 2020-2022 och med gemensamt ändringsförslag inlämnat av Socialdemokraterna, Centerpartiet, Miljöpartiet, Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna
5. För budgettäckning av löneavtal avsätts sammanlagt 108 mkr till kommunstyrelsens förfarande. I potten ingår även lönerevision för 2019.
6. Anslagsbindningen avser för driftbudgeten den verksamhetsnivå som anges på sidan 19 och för investerings- och exploateringsplanens projektnivå. Kommunstyrelsen ges delegation att, om nödvändigt under löpande år, justera anslagsbindningsnivån.
7. Framställningar till kommunstyrelsen om anslag eller bidrag i budget för år 2020, för vilka inte uppförts medel i budgetförslaget, eller vilka inte behandlats i särskild ordning, ska inte föranleda vidare åtgärder.
8. Eventuell långfristig upplåning kan ske inom ramen för fastställd balansbudget utifrån gällande finanspolicy och delegationsordning.

Barn- och utbildningsnämnden

1. Verksamhetsbeskrivning

Barn- och utbildningsnämndens ansvar framgår av reglemente fastställt av kommunfullmäktige och utgår från skollagen. Det omfattar verksamheterna förskola, öppen förskola, pedagogisk omsorg, förskoleklass, grundskola, fritidshem och grundskola.

Barn- och utbildningsförvaltningens ambition är att utifrån helhetsidéen "Tillsammans gör vi bra bättre" vara en framgångsrik och effektiv verksamhet som möjliggör att eleverna får bättre resultat och att alla kommer in på gymnasiet där studierna fullföljs.

Vid resursbrist ska tvingande nivåer enligt lagstiftning och myndighetskrav prioriteras. Nämnderna ska se till att verksamheternas innehåll och omfattning är anpassade till beslutad budgetram och vid budgetavvikelser ska åtgärder vidtas så att de ekonomiska ramarna hålls.

Nationell statistik (från Kolada, Kommunblad och Skolverket) visar att barn och utbildningsnämndens verksamhetsområden sedan flera år tillbaka är underfinansierade i förhållande till kommuninvånarnas behov, kommunens resurser och nationella jämförelsetal. Statligt riktade medel har förbättrat finansieringen det senaste åren gällande grundskola.

Betygsresultat och meritvärden i Vänersborg har under lång tid legat under rikssnittet och under de senaste åren har resultaten ytterligare försämrats.

Processer pågår för att fortsätta utveckla förvaltningen, men också för att uppnå en större ekonomisk effektivitet. Trots att dessa pågående processer till viss del kommer stärka budgetramen inför 2020 med intern effektivisering och statliga medel finns ett behov av ramtillskott för att säkra insatser för enskilda barn och elever utifrån lagstyrda uppdrag och myndighetsbeslut.

Några av de utvecklingsprocesser som pågår är:

- Organisation för ökad måluppfyllelse; Ett arbete som syftar till att skapa närhet i ledarskap på alla nivåer för att därigenom bland annat minska sjukfrånvaron och utveckla det systematiska kvalitetsarbetet. Processen sker i samverkan med personalavdelningen och arbetstagarorganisationerna.

- Revideringar av lokalförsörjningsplaner för att på ett kostnadseffektivt sätt hitta lösningar för organisering av förskola och skola.

- Digitalisering för att möta nya lagkrav, utveckla undervisningen, effektivisera handläggningsrutiner och tillgodose behovet av lärverktyg. Arbetet sker i samverkan med IT-avdelningen.

Verksamheterna ska i Samverkan Vänersborg, utifrån sina specifika uppdrag, aktivt samordna stöd och stimulans till varje individ. Barnperspektivet och barns rätt enligt FN:s konvention om barns rättigheter ska ha en särskild tyngd. Syftet är att stärka den enskildes förmåga att forma sitt liv i samverkan med andra för att nå en god livskvalitet.

Samverkan sker mellan barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden, kultur- och fritidsnämnden, kommunstyrelsen samt deras förvaltningar, Kunskapsförbundet Väst och Regionen (Hälso- och sjukvårdsnämnden Norra och NU-sjukvården).

Det övergripande målet för arbetet inom Samverkan Vänersborg är **Fullföljda studier**.

Barn- och utbildningsnämnden

Fyra områden är extra prioriterade:

1. Fullföljda studier, ökad skolnärvaro
2. Integration och social inkludering
3. Första linjen
4. Barn och ungas psykiska hälsa

Nyckeltal

Antal barn och elever	MRP 2020	MRP 2019	Bokslut 2018
Förskola o pedagogisk omsorg			
Totalt antal placeringar 1-5 år	2 234	2 269	2 140
varav andel i enskild regi %	18	19	18
Nyttjandegrad %	92	93	92
Fritidshem o pedagogisk omsorg			
Totalt antal barn 6-13 år	2 056	2 157	1 975
varav andel i enskild regi %	15	15	15
Nyttjandegrad %	57	60	57
Grundskola F-9			
Totalt antal elever	5 095	5 031	4 913
varav andel i enskild regi %	10,6	10,4	10,6
varav Grundsärskola	49	52	49

MRP=Mål- och resursplan

Antal inskrivna barn och elever i **bokslut 2018** avser medelvärde/snitt för året.

Nyckeltalen i MRP 2019 har aktualiserats utifrån lagd detaljbudget enligt följande:

Totalt antal placeringar 1-5 år 2 161 st 1-5 år, 2 005 st 6-13 år, 4 993 st grundskola F-9 varav i grundsärskola 52 st.

I **budget 2020** beräknas antalet barn och elever enligt befolkningsprognosen i Omvärldsanalysen, medelvärde/snitt av befolkning i berörda åldrar.

Ökat antal barn/elever fördelas enligt följande:

Budget	2019*	2020	Totalt
Förskola/pedagogisk omsorg 1-5 år	21	73	94
Fritidshem/pedagogisk omsorg	30	51	81
Grundskola F-9, inkl. grundsärskola	80	102	182

*Förändringen 2019 är jämfört med bokslut 2018. Budget 2019 avser den aktualiserade budgeten.

2. Förväntade resultat

Nedan följer nämndens förväntade resultat sorterade efter område. Resultaten ska bidra till att kommunens inriktningsmål uppnås.

Barn- och utbildningsnämnden har arbetat med de förväntade resultaten utifrån tre fokusområden; Elevers resultat ska förbättras (1), Den sociala inkluderingen ska öka (2) samt Organisationen ska vara dynamisk (3).

2.1 Område: Invånare

Förväntade resultat:

- Andelen barn och elever som upplever trygghet i lärandemiljön bibehålles (2)
- Andelen undervisande avdelningar inom förskolan ökas (1)
- Andelen svar på vårdnadshavarenkäten ska öka (2)

2.2 Område: Samhällsutveckling

Förväntade resultat:

- Andelen elever i årskurs 9 som har behörighet till gymnasiet bibehålles (1)
- Andel elever som når kunskapskraven i åk 1 bibehålles (1)

2.3 Område: Ekonomi

Förväntade resultat:

- Andel elever i årskurs 9 som har behörighet till gymnasiet bibehålles (1)

2.4 Område: Verksamhetsutveckling

Förväntade resultat:

- Medarbetare som upplever att kompetens och idéer tillvaratas bibehålles (3)
- Andelen elever i årskurs 7-9 med mer än 25 % frånvaro ska minska (2)

3. Ekonomiska resurser

3.1 Driftbudget

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes barn- och utbildningsnämndens budgetram 2020 till 772 463 tkr. Jämfört med budget 2019 har följande justeringar gjorts: Inflationskompensationen ökar ramen med 2 174 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillförs 377 tkr. Sänkt personalomkostnadspålägg minskar ramen med 86 tkr. Budgeten för köp av måltider sänks med 723 tkr till följd av komponentredovisning och E-handelsrabatter. Kostnaden minskar med motsvarande belopp.

Enligt kommunfullmäktiges beslut 2018-11-21, § 159, så får barn- och utbildningsnämnden avropa

Barn- och utbildningsnämnden

budgettillskott avseende faktisk elevökning i grundskolan under 2019 utöver 10 elever. Detta beslut innebär ingen utökning av budgetramen 2020.

Barn- och utbildningsnämndens förslag:

Med verksamhetens ökade barn- och elevantal har barn- och utbildningsnämnden en underfinansierad verksamhet 2020 med -40,3 mkr i förhållande till den budgetram nämnden blivit tilldelad. Obalansen avser ökade kostnader för fler barn och elever med ca -26,3 mkr, ökade lokalkostnader med -13,5 mkr, den ofinansierade kvarstående delen av social inkluderingspott på -2,7 mkr från budgetbeslutet 2019 samt inflationskompensation med + 2,2 mkr.

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens redaktionellt ändrade budgetförslag 2020 till Mål- och resursplan 2020-2022 med tillhörande bilaga om åtgärder och konsekvenser för att uppnå en budget i balans samt översända denna till kommunstyrelsen. Barn- och utbildningsnämnden anser att en ramökning avseende budget 2020 är nödvändig. Barn- och utbildningsnämnden vill särskilt påpeka allvaret i situationen om föreslagna åtgärder tvingas effektueras då statsbidrag, motsvarande ca 26 Mkr, ej kommer nämnden till del. Tilldelad budgetram innebär att lagstadgad förskole-/skolverksamhet ej kommer att kunna upprätthållas. Nämndens målbild i förväntade resultat bör förbättras, men utifrån given budgetram anser nämnden att detta ej kan ske.

Kommunfullmäktiges beslut:

Barn- och utbildningsnämnden tillförs 600 tkr för att säkerställa fortsatt drift av den öppna förskolan Sirius. Då personalomkostnadspålägget höjs utökas ramen med 4 320 tkr. **Kommunfullmäktige fastställer barn- och utbildningsnämndens budgetram 2020 till 777 383 tkr.**

Resultaträkning, mkr

Resultaträkning Mkr	Budget 2020	Budget 2019	Bokslut 2018
Statsbidrag	79,4	84,1	99,9
Övriga intäkter	37,7	40,5	36,2
Summa intäkter	117,1	124,6	136,1
Personalkostnader	554,4	561,6	557,2
Omkostnader	337,5	330,9	354,7
Ränta och avskrivningar	2,7	2,8	2,3
Summa kostnader	894,5	895,3	914,2
Nettokostnader	777,4	770,7	778,1

Budget per anslagsbindningsnivå, mkr

Anslagsbindning Mkr	Netto 2020	Intäkt 2020	Kostnad 2020
Nämnd/administration	5,2	0,0	5,2
Barnomsorg/grundskola/ grundskola	772,2	117,1	889,3
Summa	777,4	117,1	894,5

3.2 Investeringsbudget

Inventarier

Investeringsbudgeten för inventarier avser till största delen arbetsmiljöåtgärder samt inköp av möbler och utrustning till nya lokaler. Finansiering sker inom budgetram.

Fastighetsinvesteringar

Barn- och utbildningsnämndens verksamheter har ett stort behov av fastighetsinvesteringar och nya lokaler för det utökade antalet barn och elever. Finansiering av den ökade driften kan till viss del täckas av att nuvarande inhyrda moduler avvecklas, men den största delen av ökade driftskostnader kan inte finansieras inom nuvarande budgetram.

Byggnadsnämnden

1. Verksamhetsbeskrivning

Byggnadsnämnden beslutar om tillstånd att bygga och riva, tillstånd till större markarbeten samt förhandsbesked om möjligheten att få bygglov. Nämnden ansvarar för dispensprövningar, tillsyn av strandskyddet och den kommunala lantmäteriverksamheten, mätning, kartframställning och utveckling av geodata. Byggnadsnämnden ansvarar också för detaljplanering och områdesbestämmelser. Den översiktliga fysiska planeringen fullgörs av miljö- och byggnadsförvaltningen på uppdrag av kommunstyrelsen. Byggnadsnämnden ska vidare ta de initiativ som behövs beträffande planläggning och fastighetsbildning, samt vara vägledande i frågor om byggnadsplanering.

Nyckeltal

Bygglov	MRP 2020	MRP 2019	Bokslut 2018
Handläggningstid	6 veckor	5 veckor	6 veckor

MRP=Mål- och resursplan

2. Förväntade resultat

Nedan följer nämndens förväntade resultat sorterade efter område. Resultaten ska bidra till att kommunens inriktningsmål uppnås.

2.1 Område: Invånare

Förväntade resultat:

- Andelen sökande som upplever en god service ska öka

2.2 Område: Samhällsutveckling

Förväntade resultat:

- Kommunens planberedskap möjliggör för 160 nya bostäder/år
- Nöjd kund-index (INSIKT) bygglov ska öka till minst 61

2.3 Område: Ekonomi

Förväntade resultat:

- Förvaltningens användning av digitala forum och e-tjänster ska öka

2.4 Område: Verksamhetsutveckling

Förväntade resultat:

- Medarbetare som upplever att kompetens och idéer tillvaratas ska vara minst index 75

2.5 Område: Medarbetare

Förväntade resultat:

- Andelen anställda som rekommenderar sin arbetsplats ska öka

3. Ekonomiska resurser

3.1 Driftbudget

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes byggnadsnämndens budgetram 2019 till 16 323 tkr. Jämfört med budget 2019 har följande justeringar gjorts: Inflationskompensationen minskar ramen med 48 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillförs 6 tkr. Sänkt personalomkostnadspålägg minskar ramen med 3 tkr.

Byggnadsnämndens förslag:

Byggnadsnämndens budgetförslag ligger inom ram.

Byggnadsnämnden

Kommunfullmäktiges beslut:

Budgetramen utökas med 175 tkr då personalomkostnadspålägget höjs. Kommunfullmäktige fastställer byggnadsnämndens budgetram 2020 till 16 498 tkr.

Resultaträkning, mkr

Resultaträkning	Budget	Budget	Bokslut
Mkr	2020	2019	2018
Statsbidrag	0,4	0,4	0,3
Övriga intäkter	12,5	11,8	12,5
Summa intäkter	12,9	12,2	12,8
Personalkostnader	21,4	21,2	18,9
Omkostnader	7,2	6,6	6,8
Avskrivningar/internräntor	0,8	0,8	0,8
Summa kostnader	29,4	28,6	26,5
Nettokostnader	16,5	16,4	13,7

3.2 Investeringsbudget

Byggnadsnämndens investeringar avser inventarier och finansieras inom ram.

Kommunfullmäktige

1. Verksamhetsbeskrivning

Kommunfullmäktige har 51 ledamöter och är kommunens beslutande organ. Fullmäktige fastställer budget och övriga övergripande program för den kommunala verksamheten och beslutar även i övriga ärenden av större vikt.

Under kommunfullmäktige finns valberedningen, som förbereder fullmäktiges val, samt demokrati-beredningen som arbetar med former för medborgarnas delaktighet, utvecklar det politiska ledarskapet och förnyelse av den kommunala demokratin.

2. Ekonomiska resurser

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes kommunfullmäktiges budgetram 2020 till 2 566 tkr. Jämfört med budget 2019 utökades ramen med 9 tkr i inflationskompensation.

Kommunfullmäktiges beslut:

Kommunfullmäktiges budgetram fastställs till 2 566 tkr i budget 2020.

Resultaträkning, mkr

Resultaträkning Mkr	Budget 2020	Budget 2019	Bokslut 2018
Personalkostnader	1,6	1,6	1,3
Omkostnader	0,9	0,9	1,0
Summa kostnader	2,6	2,5	2,3
Nettokostnader	2,6	2,5	2,3

Mandatfördelning under perioderna:	2007/2010	2011/2014	2015/2018	2019/2022
Socialdemokraterna	21	12	14	14
Moderaterna	9	13	10	9
Sverigedemokraterna	0	2	6	9
Vänsterpartiet	4	8	6	5
Centerpartiet	5	3	4	4
Kristdemokraterna	4	2	2	3
Liberalerna	4	5	3	3
Medborgarpartiet	0	2	2	2
Miljöpartiet de gröna	2	4	4	2
Folkviljan	2	0	0	0
TOTALT	51	51	51	51

Kommunstyrelsen

1. Verksamhetsbeskrivning

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen leder, planerar och samordnar kommunens ekonomi och verksamheter. Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens mark- och bostadspolitik, energiplanering, kollektivtrafik samt kontakter med näringslivet. Inom kommunstyrelsen verkar ett arbetsutskott, ett personal- och förhandlingsutskott och ett konsumentutskott.

Kommunstyrelsen ansvarar för gymnasie- och vuxenutbildningsfrågor och ger bidrag till Kunskapsförbundet Väst. Styrelsen ansvarar också för räddningstjänsten och ger bidrag till NÄRF.

Kommunstyrelsen biträds av kommundirektör, kommunkansliet, ekonomikontoret, personalkontoret, utvecklingskontoret och IT-kontoret.

2. Förväntade resultat

Nedan följer nämndens förväntade resultat sorterade efter område. Resultaten ska bidra till att kommunens inriktningsmål uppnås.

2.1 Område: Invånare

Förväntade resultat:

- Andelen personer inom AME som börjar arbeta eller studera ska öka
- Andelen utrikesfödda som har arbete eller sysselsättning ska öka
- Det ska vara tryggare att vistas i kommunens offentliga miljöer
- Förvaltningarnas digitalisering och service via e-tjänster ska öka

2.2 Område: Samhällsutveckling

Förväntade resultat:

- Samarbetet med näringslivet leder till fler arbetstillfällen eller sysselsättning inom ASI:s (arbete, sysselsättning, integration) målgrupper
- Vänersborgs roll som regionhuvudstad ska utvecklas
- Näringslivet upplever ett förbättrat samarbetsklimat och en förbättrad service från kommunen

2.3 Område: Verksamhetsutveckling

Förväntade resultat:

- Andelen medarbetare som upplever att kompetens och idéer tillvaratas ska vara minst index 73

2.4 Område: Medarbetare

Förväntade resultat:

- Attraktivt arbetsgivarindex ska öka

3. Ekonomiska resurser

3.1 Driftbudget

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes kommunstyrelsens budgetram 2020 till 379 808 tkr. Jämfört med budget 2019 har följande justeringar gjorts: Inflationskompensationen ökar ramen med 3 126 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillförs 21 tkr. Sänkt personalomkostnadspålägg minskar ramen med 10 tkr.

Under 2019 hade kommunstyrelsen tillfälliga anslag, dels 1 357 tkr till Wargön Innovation och dels

Kommunstyrelsen

400 tkr till bandy-vm. Båda tas bort i budget 2020. Från övriga nämnder omfördelas 350 tkr för finansiering av det nya E-handelssystemet. Nämndernas kostnader minskar då måltidspriset sjunker p.g.a. E-handelsrabatter.

Kunskapsförbundet Väst har aviserat ett underskott och har begärt ett ekonomiskt tillskott på 17 mkr av medlemskommunerna under 2019. Utöver detta aviserar förbundet ett behov av utökad antal platser inom vuxenutbildningen.

Kommunfullmäktiges beslut:

Från kommunstyrelsens förfogandeanslag omfördelas 350 tkr till verksamheten Vattenpalatset. Kommunstyrelsen kommer att se över uppdragsavtalet med Vattenpalatset, med syfte att säkerställa fortsatt drift av varmvattenbassängen.

En eventuell förlängning av projektet Wargön Innovation får hanteras inom kommunstyrelsens förfogandeanslag.

Budgetramen utökas med 483 tkr då personalomkostnadspåslaget höjs.

Kommunstyrelsens förfogandeanslag utökas med 15 000 tkr för att säkra möjligheten till annars osäkra statsbidrag till barn- och utbildningsnämnden. Barn och utbildningsnämnden har också möjlighet att avropa budgettillskott motsvarande en genomsnittlig elevpeng avseende faktisk elevökning i grundskolan under 2020 utöver 10 elever utöver prognos. För detta specificeras 5 000 tkr och tas av det befintliga förfogandeanslaget.

Det tillförs 1 500 tkr till kommunstyrelsens förfogandeanslag för en eventuell fördjupad genomlysning av kommunens verksamheter. Kommunstyrelsens förfogandeanslag minskas med 3 500 tkr vilka tillförs resultatet.

Kommunstyrelsens ges i uppdrag att utreda möjligheter och konsekvenser att driva kommunala fastigheter samt VA/Renhållning i bolagsform.

1a: De kommunala fastigheter som inte ägs av ABVB

1b: Taxe- och avgiftsfinansierade verksamheter såsom VA och renhållning

Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda att upplåta driften av idrottsanläggningar till de id-

rottsföreningar som är intresserade eventuellt hyresfritt men med tydliga avtal som reglerar vem som gör vad.

Vänersborgs kommun ska aktivt jobba med att uppmuntra till startandet av fler sociala företag.

Kommunfullmäktige fastställer kommunstyrelsens budgetram 2020 till 393 290 tkr.

Resultaträkning, mkr

Resultaträkning mkr	Budget 2020	Budget 2019	Bokslut 2018
Statsbidrag	4,9	4,9	9,8
Övriga intäkter	50,3	50,3	50,7
Summa intäkter	55,2	55,2	60,5
Personalkostnader	67,8	67,0	62,8
Omkostnader	377,7	363,3	335,5
Avskrivning/intemränta	3,0	3,0	2,3
Summa kostnader	448,5	433,3	400,6
Nettokostnader	393,3	378,1	340,1

Budget per anslagsbindningsnivå, mkr

Anslagsbindning mkr	Netto 2020	Intäkt 2020	Kostnad 2020
Styrelse	49,2	0,0	49,2
Kommunledning	93,8	50,7	144,5
Räddningstjänst/Säkerhet	36,3	3,5	39,8
Gymnasieverksamhet	182,2	1,0	183,2
Vuxenutbildning	31,8	0,0	31,8
Summa	393,3	55,2	448,5

3.2 Investeringsbudget

Inventarier

Till IT/datanätutbyggnad budgeteras 1 000 tkr årligen, vart femte år är behovet större.

Till inventarier budgeteras 600 tkr. Driftkostnaderna finansieras inom befintlig ram.

Hemsidan, liksom intranätet behöver uppgraderas vart fjärde år. År 2021 budgeteras 500 tkr för intranätet.

E-arkiv, som är ett samprojekt med Fyrbodal, beräknas kosta sammanlagt 1 500 tkr för Vänersborgs andel av investeringen. I 2019 års budget avsattes 0,7 mkr. Återstår 500 tkr för år 2020 och 300 tkr för år 2021.

Kultur- och fritidsnämnden

1. Verksamhetsbeskrivning

Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområden framgår av reglemente fastställt av kommunfullmäktige. Det omfattar arena- och fritidsverksamhet, bibliotek, evenemang och evenemangsutveckling, fornvård, föreningsbidrag, konsthall, kultur-, musik- och ungdomsverksamhet. Nämnden har också huvudmannskap för Vänersborgs museum.

1.1 Nyckeltal

Bibliotek och kultur	MRP 2020	MRP 2019	Bokslut 2018
Bibliotek			
- antal utlånade media	180 000	230 000	175 064
Huvudbiblioteket			
- antal besökande	185 000	170 000	174 587

MRP=Mål- och resursplan

Musikskola	MRP 2020	MRP 2019	Bokslut 2018
Antal elever i aktivitet*	1 550	1 500	1 561
- varav flickor i %	60	60	67
- varav pojkar i %	40	40	33

* Avser den frivilliga verksamheten.

Öppen ungdomsverksamhet	MRP 2020	MRP 2019	Bokslut 2018
Öppet antal kvällar/år**	350	700	689
Antal besökare	19 000	38 000	24 710
- varav flickor i %	40	40	34
- varav pojkar i %	60	60	66

** Avser det sammanslagna utfallet för alla enheter (fyra stycken år 2018).

2. Förväntade resultat

Nedan följer nämndernas förväntade resultat, sorterade efter område. Resultaten ska bidra till att kommunens inriktningsmål uppnås.

2.1 Område: Invånare

Förväntade resultat:

- Andelen flickor som deltar i öppen fritidsverksamhet ska vara minst 40 %
- Andelen publika evenemang, där representationen i programläggningen återspeglar invånarnas mångfald, ska öka
- Den geografiska spridningen bland musikskolans deltagare ska öka

- Antal invånare som är nöjda med utbudet ska öka jämfört med 2018
- Föreningarna upplever en förbättrad dialog med förvaltningen

2.2 Område: Samhällsutveckling

Förväntade resultat:

- Antalet besökare till huvudbiblioteket ska öka

2.3 Område: Ekonomi

Förväntade resultat:

- Verksamheterna ska erbjuda en hög kvalitet till en låg kostnad
- Ökad följsamhet mellan intäkter och kostnader

2.4 Område: Verksamhetsutveckling

Förväntade resultat:

- Indexvärdet för medarbetarnas upplevelse av att deras kompetens och idéer tillvaratas ska uppgå till minst 75
- Andelen kurser, där representationen i programläggningen återspeglar invånarnas mångfald, ska öka

2.5 Område: Medarbetare

Förväntade resultat:

- Indexvärdet för medarbetarnas upplevelse av den psykosociala arbetsmiljön ska uppgå till minst 70

Kultur- och fritidsnämnden

3. Ekonomiska resurser

3.1 Driftbudget

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes kultur- och fritidsnämndens budgetram 2020 till 105 617 tkr. Jämfört med budget 2019 gjordes följande justeringar: Inflationskompensationen ökade ramen med 494 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillfördes 240 tkr. Sänkt personalomkostnadspålägg minskade ramen med 8 tkr. Under 2019 hade nämnden ett tillfälligt anslag om 230 tkr till bandy-VM som togs bort i budget 2020.

Kultur- och fritidsnämndens förslag:

Kultur- och fritidsnämndens budgetförslag ligger inom ram. Nämnden hänvisar till förvaltningens åtgärdsförslag med konsekvensbeskrivning som omfattar sammanlagt 6 370 tkr.

Kommunfullmäktiges beslut:

Kultur- och fritidsnämnden tillförs 1 800 tkr för att säkerställa fortsatt drift av fritidsgården Torpa. Då personalomkostnadspålägget höjs utökas ramen med 400 tkr. Nämndens budgetram minskas med 500 tkr då finansieringen av fiske på Halleberg och Hunneberg upphör, detta gäller både utsättning, underhåll samt personal. **Kommunfullmäktige fastställer kultur- och fritidsnämndens budgetram 2020 till 107 318 tkr.**

Resultaträkning, mkr

Resultaträkning	Budget	Budget	Bokslut
Mkr	2020	2019	2018
Statsbidrag	6,2	7,1	9,9
Övriga intäkter	20,7	19,5	18,5
Summa intäkter	26,9	26,6	28,4
Personalkostnader	56,2	55,9	45,7
Omkostnader	76,5	74,3	94,7
Avskrivning/Internränta	1,5	1,6	1,2
Summa kostnader	134,2	131,7	141,6
Nettokostnader	107,3	105,1	113,2

3.2 Investeringsbudget

Inventarier

Investeringar avser inventarier och maskiner. Kapitalkostnad till följd av investeringen ska täckas inom befintlig budget.

Fastighetsinvesteringar

Planerade fastighetsinvesteringar avser framförallt sportcentrum med Fotbollens hus, omklädningsrum Ishallen samt ny 40x20 hall. Investeringar krävs på Hallevibadet för att säkerställa fortsatt drift av anläggningen. På grund av arbetsmiljöaspekter ska hiss installeras på Folkets hus. Ökade hyres- och driftskostnader på grund av dessa investeringar kan inte rymmas inom nuvarande budgetram.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

1. Verksamhetsbeskrivning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har kommunens uppdrag att arbeta för efterlevnad av de lagar och förordningar som rör miljö- och hälsoskydd, avlopp, livsmedel, tobak, strålskydd, animaliska biprodukter och naturvård.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens insatser styrs till stor del av inkommande ärenden såsom anmälningar, klagomål, ansökningar och remisser. I nämndens verksamhet ingår också deltagande i kommunens utvecklingsarbete och framtagande av översikt- och detaljplaner, program och andra övergripande dokument. Nämnden driver och deltar i olika projekt, ofta förvaltningsöverskridande.

2. Förväntade resultat

Nedan följer nämndens förväntade resultat sorterade efter område. Resultaten ska bidra till att kommunens inriktningsmål uppnås.

2.1 Område: Invånare

Förväntade resultat:

- Fler tillståndssökande av enskilda avlopp är nöjda med förvaltningens service

2.2 Område: Samhällsutveckling

Förväntade resultat:

- Nöjd-kund index miljö- och hälsoskydd hos företagare ska uppgå till minst 70 %
- Nöjd-kund index livsmedel hos företagare ska uppgå till minst 80 %

2.3 Område: Ekonomi

Förväntade resultat:

- Tillsynsplanen för förhandsdebiterade avgifter ska genomföras till 100 procent
- Taxor för externfinansierad verksamhet ska vara i balans

2.4 Område: Verksamhetsutveckling

Förväntade resultat:

- Medarbetare som upplever att kompetens och idéer tillvaratas ska vara minst index 75

2.5 Område: Medarbetare

Förväntade resultat:

- Andelen anställda som rekommenderar sin arbetsplats ska öka

3. Verksamhetsförändring

Nämndens taxor utgör inte tillräcklig kostnads-täckning, vilket framkommit vid externrevision. Nämnden kommer därför att föreslå en taxehöjning inför 2020. De ökade intäkterna som höjningen innebär ger möjlighet att hantera förvaltningens ökade kostnader.

Miljö- och hälsoskyddsämnden

4. Ekonomiska resurser

Anvisad budgettram

I anvisningarna fastställdes miljö- och hälsoskyddsämndens budgettram 2020 till 7 138 tkr. Jämfört med budget 2019 gjordes följande justeringar: Inflationskompensationen minskade ramen med 22 tkr och sänkt personalomkostnadspålägg med 1 tkr.

Miljö- och hälsoskyddsämndens förslag:

Miljö- och hälsoskyddsämnden begär 2 452 tkr i utökad budgettram. Det avser 130 tkr för ökade hyreskostnader, 200 tkr för byte av ärendehanteringssystem, 2 100 tkr till behov av utökad personalstyrka samt ytterligare 22 tkr för ökade omkostnader.

Nämnden föreslår taxehöjningar i särskilda ärenden. Dels taxan enligt lag om tobak och liknande produkter (från 2019-07-01), dels justering av timtaxor inom miljö- och hälsoskyddsämndens ansvarsområde (från 2020-01-01). Taxehöjningarna beräknas ge sammanlagt 152 tkr i ökade intäkter.

Kommunfullmäktiges beslut:

Budgetramen utökas med 67 tkr då personalomkostnadspålägget höjs. **Kommunfullmäktige fastställer miljö- och hälsoskyddsämndens budgettram 2020 till 7 205 tkr.**

Resultaträkning, mkr

Resultaträkning Mkr	Budget 2020	Budget 2019	Bokslut 2018
Statsbidrag	0,0	0,0	0,0
Övriga intäkter	4,1	3,6	3,1
Summa intäkter	4,1	3,6	3,1
Personalkostnader	9,8	9,4	8,5
Omkostnader	1,5	1,4	1,5
Avskrivningar/internränta	0,0	0,0	0,0
Summa kostnader	11,3	10,8	10,0
Nettokostnader	7,2	7,2	6,9

Revisionen och Valnämnden

Revisionen

1. Verksamhetsbeskrivning

Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen granska kommunstyrelsens och övriga nämnders verksamhet. Revisorerna ska pröva om verksamheten utövas på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. De ska granska om räkenskaperna är rättvisande och nämndernas kontroll är tillräcklig. De har i uppgift att följa om kommunstyrelsens och nämnders beslut överensstämmer med för verksamheten gällande bestämmelser.

2. Ekonomiska resurser

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes revisionens budgetram 2020 till 1 248 tkr. Inflationskompensationen ökade ramen med 8 tkr.

Kommunfullmäktiges beslut:

Kommunfullmäktige fastställer revisionens budgetram 2020 till 1 248 tkr.

Resultaträkning revisionen, mkr

Resultaträkning Mkr	Budget 2020	Budget 2019	Bokslut 2018
Personalkostnader	0,5	0,5	0,3
Omkostnader	0,8	0,8	0,9
Summa kostnader	1,2	1,2	1,2
Nettokostnader	1,2	1,2	1,2

Valnämnden

1. Verksamhetsbeskrivning

Valnämnden har tre ledamöter (och tre ersättare). Nämnden svarar för genomförandet av allmänna val.

2. Ekonomiska resurser

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes valnämndens budgetram 2020 till 628 tkr. Valnämndens tillfälliga tillskott om 145 tkr kvarstår och blir ramhöjande från och med budget 2020.

Kommunfullmäktiges beslut:

Kommunfullmäktige fastställer valnämndens budgetram 2020 till 628 tkr.

Resultaträkning valnämnden, mkr

Resultaträkning Mkr	Budget 2020	Budget 2019	Bokslut 2018
Statsbidrag	0,0	0,0	0,7
Summa intäkter	0,0	0,0	0,7
Personalkostnader	0,6	0,6	1,8
Omkostnader	0,0	0,0	0,4
Summa kostnader	0,6	0,6	2,2
Nettokostnader	0,6	0,6	1,5

Samhällsbyggnadsnämnden

1. Verksamhetsbeskrivning

Samhällsbyggnadsnämnden är kommunens tekniska förvaltning och består av gatuenhet, fastighetsenhet, enhet för projektering och utförande av anläggningsarbeten, va-verk samt renhållningsverk. Förutom detta finns intern service, måltidsproduktion till skolor, förskolor och socialförvaltningens boenden. Vidare handhas lokalvård, tryckeri, verksamhetsvaktmästeri, reception, konferensservice och bilpool.

Nyckeltal

Fastigheter och Kost och service	MRP 2020	MRP 2019	Bokslut 2018
Verksamhetsfastigheter			
Skolor och förskolor, yta kvm	99 979	99 979	98 116
Omsorgsfastigheter, yta kvm	20 160	20 160	19 528
Övriga, yta kvm	82 356	82 356	82 356
Fastighetsunderhåll kr/kvm	82	100	242
Kost och service			
Måltider antal 1000-tal portioner/år	1 319	1 379	1 377
Städya kvm per dag	75 000	80 000	80 000

MRP=Mål- och resursplan

2. Förväntade resultat

Nedan följer nämndens förväntade resultat sorterade efter område. Resultaten ska bidra till att kommunens inriktningsmål uppnås.

2.1. Område: Invånare

Förväntat resultat:

- Säkerställa trafiksäkerheten för barn i kommunen

2.2 Område: Samhällsutveckling

Förväntade resultat:

- Säkerställa kommunal mark för etableringar och planer
- Förbättra stadskärnan och ta tillvara på närheten till vattnet
- Utveckla den fysiska miljön kring stationsområdet i Öxnared för att möjliggöra byggandet av bostäder
- Öka antal sålda näringslivsfastigheter, tomter och intecknade kontrakt

2.3 Område: Ekonomi

Förväntade resultat:

- Effekten av en sammanhållen samhällsbyggnadsprocess ska öka
- Bättre underhåll av kommunens fastigheter genom att låta lokalvård ingå i alla nytecknade, interna, hyreskontrakt
- Underhållsplanens följsamhet ska uppgå till 100 % för att säkerställa att kommunens fastigheter förvaltas på ett betryggande och effektivt sätt

2.4 Område: Verksamhetsutveckling

Förväntade resultat:

- Medarbetarnas medvetenhet om sin roll kopplad till "Miljöprogram 2030" ska öka

2.5 Område: Medarbetare

Förväntade resultat:

- Sjukfrånvaron på Kostenheten och Serviceenheten ska minska till 7 %
- Medarbetarna ska uppleva god trivsel på arbetsplatsen

Samhällsbyggnadsnämnden

3. Ekonomiska resurser

3.1 Driftbudget

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes samhällsbyggnadsnämndens budgetram 2020 till 74 532 tkr. Jämfört med budget 2019 har följande justeringar gjorts: Inflationskompensationen ökar ramen med 132 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillförs 72 tkr. Intäktsbudgeten för försäljning av måltider minskas med 797 tkr till följd av komponentredovisning och E-handelsrabatter. Gatuenheten tillförs 200 tkr för kostnader av gatuunderhåll. Sänkt personalomkostnadspålägg minskar ramen med 9 tkr.

Samhällsbyggnadsnämndens förslag:

Samhällsbyggnadsnämndens budgetförslag ligger inom ramen.

Nämnden föreslår taxehöjningar i särskilda ärenden. VA-taxans brukningsavgifter föreslås höjas med 10 % och anläggningsavgifterna med 5 %. Renhållningstaxan föreslås höjas med 5 %.

Kommunfullmäktiges beslut:

Samhällsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att utreda framtida användning av Villa Björkås i Vargön.

Budgetramen utökas med 471 tkr då personalomkostnadspålägget höjs. **Kommunfullmäktige fastställer samhällsbyggnadsnämndens budgetram 2020 till 75 004 tkr.**

Resultaträkning, mkr

Skattefinansierad verksamhet

Resultaträkning Mkr	Budget 2020	Budget 2019	Bokslut 2018
Statsbidrag	3,2	5,4	8,2
Övriga intäkter	299,5	429,7	513,2
Summa intäkter	302,7	435,1	521,4
Personalkostnader	112,1	152,9	163,0
Omkostnader	182,3	252,8	339,0
Ränta	18,0	22,4	25,6
Avskrivningar	65,3	80,3	80,2
Summa kostnader	377,7	508,4	607,8
Nettokostnader	75,0	73,3	86,4

Resultaträkning, mkr

Taxefinansierad verksamhet Renhållningsverk

Resultaträkning Mkr	Budget 2020	Budget 2019	Bokslut 2018
Summa intäkter	31,3	29,8	28,1
Personalkostnader	10,4	10,4	9,9
Omkostnader	17,5	17,0	16,8
Ränta	0,5	0,2	0,0
Avskrivningar	2,9	2,2	2,1
Summa kostnader	31,3	29,8	28,8
Nettokostnader	0,0	0,0	0,7

Resultaträkning, mkr

Taxefinansierad verksamhet VA-verk

Resultaträkning Mkr	Budget 2020	Budget 2019	Bokslut 2018
Summa intäkter	60,5	55,0	55,5
Personalkostnader	12,8	11,6	11,8
Omkostnader	29	26,4	31,6
Ränta	5,8	5,3	5,0
Avskrivningar	12,9	11,7	12,3
Summa kostnader	60,5	55,0	60,7
Nettokostnader	0,0	0,0	5,2

Budget per anslagsbindningsnivå, mkr

Anslagsbindning Mkr	Netto 2020	Intäkt 2020	Kostnad 2020
Nämnd och administration	7,0	0,4	7,4
Gator och vägar/park/tekniska	56,8	37,2	94,0
Fastighetsenhet	9,6	164,6	174,2
Kost-/serviceenheter	1,5	100,5	102,0
S:a skattefinansierad verks	75,0	302,7	377,7
Renhållningsverk	0,0	31,3	31,3
VA-verksamhet	0,0	60,5	60,5
S:a taxefinansierad verks	0,0	91,8	91,8
Summa	75,0	394,5	469,5

Samhällsbyggnadsnämnden

3.2 Investeringsbudget

Några poster i investeringsförslaget är utöver ram. Dessa är en följd av att andra investeringar/exploateringar utförs.

Budgeten till gatuarbeten, i samband med va-sanering, har utökats från 1,0 mkr till 4,0 mkr. Då va-saneringarna för att åtgärda läckage har ökat behöver budgeten för att återställa gator också ökas.

Förändringar i exploateringsbudgeten: "Brättevägen, Skaven mot Edsvägen" har tidigare funnits med och strukits. Vägen är en viktig länk med tanke på en utbyggnad av Skaven/Öxnered, vilket gör att den återinförs i detta förslag med huvuddelen av investeringen år 2021-2022. Detsamma gäller "Gc-tunnel Skaven/Öxnered" med huvuddelen av investeringen år 2022.

En mindre budget om 0,6 mkr tillförs för utredningar om industritomter då det råder brist på industritomter. Områden som är tänkbara och kan behöva utredas är Trestad center västra, Stårkebo, Grunnebo södra. Det finns planlagd industrimark i Brålanda, dock saknas infrastruktur.

Budgeten om 0,7 mkr för inlösen av p-plats på kvarteret Haren avser köp av mark för att kunna flytta parkeringsplatsen då bostäder ska byggas på kv. Haren.

Socialnämnden

1. Verksamhetsbeskrivning

Socialförvaltningen är indelad i sju avdelningar och leds av en förvaltningschef samt sju verksamhetschefer. Förvaltningen arbetar på uppdrag åt socialnämnden och har att förhålla sig till flertalet lagrum, t.ex. socialtjänstlagen (SoL), lagen om vård av unga (LVU), lagen om vård av missbrukare (LVM), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Nyckeltal

Äldreomsorg	MRP 2020	MRP 2019	Bokslut 2018
Äldreboende platser	373	412	371
Korttidsplatser	30	36	36
Hemtjänst timmar	230 000	216 000	228 627
Antal besökande dagverksamhet	9 500	9 500	9 369
Medicinskt färdigbehandlade	1 300	1 300	1 568
Antal vård dagar med betalansvar	102	310	487

MRP=Mål- och resursplan

Nyckeltal i budget 2019 har aktualiserats enligt följande:

Äldreboende platser	373
Korttidsplatser	30
Hemtjänsttimmar	230 000

Hem för vård och boende (HVB)	MRP 2020	MRP 2019	Bokslut 2018
Antal vård dagar, barn 0-21 år	6 000	2 700	6 938
Antal vård dagar, vuxna	500	2 500	685
Antal vård dagar, familjehem	25 000	21 000	24 153

Nyckeltal i budget 2019 har aktualiserats enligt följande:

Antal vård dagar, barn 0-21 år	6 000
Antal vård dagar, vuxna	500
Antal vård dagar, familjehem	25 000

Omsorg om funktionshindrade	MRP 2020	MRP 2019	Bokslut 2018
Antal boendebeslut enl LSS	165	165	159
Antal boendebeslut enl SoL	40	40	38
Antal boendestödsbeslut enl SOL	95	90	88
Antal tillgängliga bostäder	192	189	192
Köpta externa platser	11	15	17
Personer med personlig assistans, SFB	52	56	49
Personer med personlig assistans, LSS	21	20	20
Antal beslut daglig verksamhet, LSS	145	150	145

Nyckeltal i budget 2019 har aktualiserats enligt följande:

Antal tillgängliga bostäder	189
-----------------------------	-----

Individ- och familjeomsorg	MRP 2020	MRP 2019	Bokslut 2018
Försörjningsstöd			
Antal bidragshushåll	750	750	747
Försörjningsstöd, Mkr netto	36	32	36
Flyktingverksamhet			
Antal mottagna flyktingar	200	300	199
Antal mottagna ensamkommande barn och ungdomar	10	10	41

Nyckeltal i budget 2019 har aktualiserats enligt följande:

Försörjningsstöd, mkr netto	36
-----------------------------	----

Arbetsmarknadsavdelningen	MRP 2020	MRP 2019	Bokslut 2018
Antal anvisade personer	1 600	1 600	1 385

2. Förväntade resultat

Nedan följer nämndens förväntade resultat sorterade efter område. Resultaten ska bidra till att kommunens inriktningsmål uppnås.

2.1 Område Invånare

Förväntade resultat:

- Kvalitén på nämndens verksamhet ska vara minst riksnitt i nationella jämförelser
- Den procentuella andelen hushåll som uppstår försörjningsstöd hos IFO minskar

Socialnämnden

2.2 Område Samhällsutveckling

Förväntade resultat:

- Boendebestånd för särskilt boende ska tillgodoses inom skälig tid, motsvarande rikssnittet i väntetid för äldreboende och 180 dagar inom omsorgen för LSS-boende

2.3 Område Ekonomi

Förväntade resultat:

- God ekonomisk hushållning inom givna resurser genom effektivare och tätare uppföljningar av verksamhet, budget och personal
- Ökat fokus gällande analys av våra verksamheters resultat i relation till andra kommuner
- Förvaltningen ska utforma smarta och effektiva samarbetsformer med övriga förvaltningar i kommunen

2.4 Verksamhetsutveckling

Förväntade resultat:

- Stärka metodutveckling gällande digitalisering och välfärdsteknik under mandatperioden, i syfte att tekniken kompletterar medarbetarnas insatser

2.5 Område Medarbetare

Förväntade resultat:

- Totala sjukfrånvaron ska uppgå till max 8 %
- Korttidsfrånvaron ska sänkas med 30 % i alla verksamhetsinriktningar
- Fler medarbetare upplever ett hållbart arbetsliv

3. Ekonomiska resurser

3.1 Driftbudget

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes socialnämndens budgetram 2020 till 961 856 tkr. Jämfört med budget 2019 har följande justeringar gjorts: Inflationskompensationen ökar ramen med 1 128 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillförs 86 tkr. Sänkt personalomkostnadspålägg minskar ramen med 128 tkr. Budgeten för köp av måltider sänks med 425 tkr till följd av komponentredovisning och E-handelsrabatter. Kostnaden minskar med motsvarande belopp.

Under 2019 hade nämnden 1 000 tkr i ett tillfälligt anslag till avdelningen arbete, sysselsättning och integration som tas bort i budget 2020.

Socialnämndens förslag:

Socialnämndens budgetförslag ligger inom ram. Förvaltningen beräknar ett behov utöver ram till 44 600 tkr och anger åtgärder med konsekvensbeskrivningar för motsvarande summa.

Kommunfullmäktiges beslut:

Socialnämnden tillförs 1 100 tkr för att säkerställa fortsatt drift av familjecentralen Sirius. Då personalomkostnadspålägget höjs utökas ramen med 6 388 tkr. Nämnden tillförs 1 000 tkr för Fisketorget. **Kommunfullmäktige fastställer socialnämndens budgetram 2020 till 970 344 tkr.**

Resultaträkning, mkr

Resultaträkning mkr	Budget 2020	Budget 2019	Bokslut 2018
Statsbidrag	112,4	112,4	140,2
Övriga intäkter	217,5	218,1	262,4
Summa intäkter	329,9	330,5	402,6
Personalkostnader	876,1	870,2	910,7
Omkostnader	419,9	418,2	502,5
Avskrivningar/internränta	4,2	4,3	4,9
Summa kostnader	1 300,2	1 292,7	1 418,1
Nettokostnader	970,3	962,2	1 015,5

Budget per anslagsbindningsnivå, mkr

Anslagsbindning mkr	Netto 2020	Intäkt 2020	Kostnad 2020
Nämnd och administration	38,1	1,8	39,9
Äldreomsorg	476,5	195,7	672,2
Individ- och familjeomsorg	166,6	6,5	173,1
Omsorg om funktionshindrade	233,7	48,9	282,6
Arbete, sysselsättning och integration	55,3	77,0	132,3
Summa	970,3	329,9	1 300,2

Socialnämnden

3.2 Investeringsbudget

Inventarier

Socialnämnden har behov av ny- och återinvesteringar av möbler, hjälpmedel, digitalisering samt välfärdsteknik kopplade till socialnämndens förväntade resultat. Ökade driftskostnader täcks inom ram.

Fastighetsinvesteringar

Socialnämnden har behov av investeringar i fyra boendemoduler under planperioden. En modul behövs inom individ- och familjeomsorgen och ska användas som lågtröskelboende för personer med missbruksproblematik. Inom omsorg om funktionshindrade behövs det tre boendemoduler som ska användas av personer med personlighetsstörningar eller andra funktionsnedsättningar som har svårt att bo ihop med andra personer. Gemensamt för dessa investeringar är att driftskostnaderna täcks inom ram.

Överförmyndarnämnden

1. Verksamhetsbeskrivning

Överförmyndarnämnden är en kommunal tillsynsmyndighet som utövar tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare. Nämnden ska motverka rättsförluster för de svagaste i samhället, d.v.s. underåriga (barn under 18 år), samt de som på grund av sjukdom, psykisk störning eller liknande har en god man eller förvaltare förordnad för sig.

Överförmyndarnämndens verksamhet styrs av en mängd lagar och bestämmelser. De viktigaste bestämmelserna om hur tillsynen ska utövas finns i föräldrabalken, förmyndarskapsförordningen, äktenskapsbalken, ärvdabalken, lag om verkan av avtal som slutits under påverkan av psykisk störning och lag om god man för ensamkommande barn. Staten genom Länsstyrelsen har till uppgift att utöva tillsyn över överförmyndarnämndens verksamhet.

2. Förväntade resultat

Nedan följer nämndens förväntade resultat sorterade efter område. Resultaten ska bidra till att kommunens inriktningsmål uppnås.

2.1 Område: Invånare

Förväntade resultat:

- Rättssäkerheten och effektiviteten i tillsynsverksamheten ska öka
- Information till och kommunikation med gode män/förvaltare ska förbättras

2.2 Område: Verksamhetsutveckling

Förväntade resultat:

- Sårbarheten i verksamheten ska minska

3. Ekonomiska resurser

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes överförmyndarnämndens budgetram 2020 till 5 200 tkr. Jämfört med budget 2019 har följande justeringar gjorts: Inflationkompensationen ökar ramen med 7 tkr. Sänkt personalomkostnadspålägg minskar ramen med 1 tkr.

Överförmyndarnämndens förslag:

Överförmyndarnämnden begär, utifrån konsekvensbeskrivningen, ett tillskott om 800 tkr för att täcka de ökade kostnaderna som består av arvode till ställföreträdare, utökad handläggartjänst samt ökade omkostnader.

Kommunfullmäktiges beslut:

Budgetramen utökas med 33 tkr då personalomkostnadspåläggget höjs. **Kommunfullmäktige fastställer överförmyndarnämndens budgetram 2020 till 5 233 tkr.**

Resultaträkning, mkr

Resultaträkning Mkr	Budget 2020	Budget 2019	Bokslut 2018
Statsbidrag	0,0	0,1	0,0
Övriga intäkter	0,0	0,0	0,0
Summa intäkter	0,0	0,1	0,0
Personalkostnader	1,9	1,9	4,8
Omkostnader	3,3	3,4	0,7
Summa kostnader	5,2	5,3	5,5
Nettokostnader	5,2	5,2	5,5

Investerings- och exploateringsplan 2020-2022

1. Investerings- och exploateringsbudget 2020-2022

I Del III redovisas kommunfullmäktiges beslut om investerings- och exploateringsbudget 2020-2022. Sammanlagt planerar kommunen att investera för 1 429 mkr under perioden. Det är en väldigt hög ambitionsnivå.

Investeringarna är fördelade per nämnd, per år och per projekt. Budgeten sträcker sig över tre år. Exploateringsbudgeten sträcker sig också över tre år och redovisas per projekt på sidan 9.

Investeringar för tågstopp i Brålanda ska prioriteras, då statliga och regionala beslut är på plats.

2. Fastighetsinvesteringar

Investeringsbudgeten 2020-2022 innehåller fastighetsinvesteringar för 710 mkr, varav 540 mkr till förskolor och skolor, 33 mkr till framtida kök, 15 mkr till idrottsanläggningar och 4 mkr till särskilda boenden. Det blir ett snitt på 237 mkr per år vilket kan jämföras med bokslut 2017 och 2018 då kommunen investerade 111 mkr respektive 154 mkr i fastigheter.

Budgeten för fastighetsinvesteringar redovisas under samhällsbyggnadsnämnden på sidan 7. Det är samhällsbyggnadsnämnden som äger och hyr ut kommunens fastigheter till övriga nämnder. Fastighetsprojekten är uppdelade per förhyrande nämnd.

Investerings- och exploateringsplan 2020-2022

Sammanfattning, mkr	2020	2021	2022	S:a
TOTALT KOMMUNEN	435,6	555,3	438,2	1 429,1

Total snittutgift, netto under perioden 2020 - 2022:	476,4 mkr
---	------------------

Fördelning per nämnd, mkr	2020	2021	2022	S:a
Barn- och utbildningsnämnden	8,7	5,2	12,0	25,9
Byggnadsnämnden	0,5	0,5	0,5	1,5
Kommunstyrelsen	2,1	2,4	4,6	9,1
Kultur- och fritidsnämnden	1,1	1,1	1,1	3,3
Socialnämnden	9,3	9,3	9,3	27,9
Samhällsbyggnadsnämnden	413,9	536,8	410,7	1 361,4
- Gata/park	52,5	44,5	22,5	119,5
- Fastigheter	194,5	277,0	238,3	709,8
- VA	81,5	154,5	96,5	332,5
- Renhållning	23,0	3,0	3,0	29,0
- Övrigt	4,4	3,4	3,4	11,2
- Exploateringsbudget	58,0	54,4	47,0	159,4

Diagram: Investeringsbudget per år 2020-2022, mkr

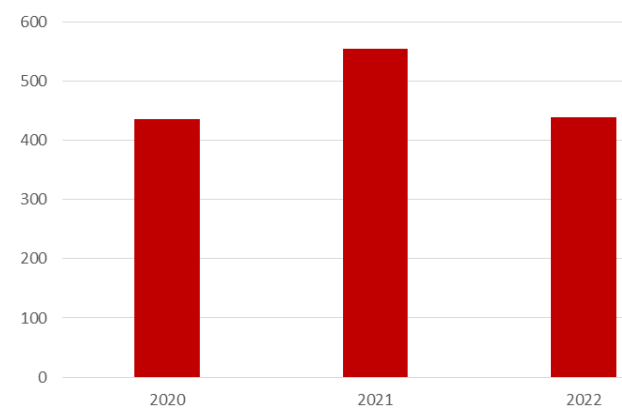
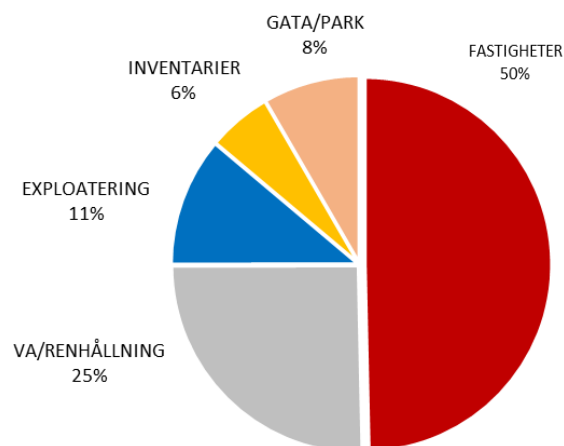

Diagram: Budget 2020 fördelad per verksamhet

Investerings- och exploateringsplan 2020-2022

Nämnd/Projekt, mkr	2020	2021	2022	S:a
BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN				
Inventarier förskola och grundskola	8,7	5,2	12,0	25,9
S:a Utgifter inventarier	8,7	5,2	12,0	25,9
BYGGNADSNÄMNDEN				
Inventarier	0,5	0,5	0,5	1,5
S:a Utgifter inventarier	0,5	0,5	0,5	1,5
KOMMUNSTYRELSEN				
Datanät	1,0	1,0	4,0	6,0
Inventarier	0,6	0,6	0,6	1,8
Hemsida/Intranät	0,0	0,5	0,0	0,5
E-arkiv	0,5	0,3	0,0	0,8
Ekonomisystem	0,0	0,0	0,0	0,0
Personalsystem	0,0	0,0	0,0	0,0
S:a Utgifter inventarier	2,1	2,4	4,6	9,1
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN				
Inventarier	0,6	0,6	0,6	1,8
Arena och fritid inventarier	0,5	0,5	0,5	1,5
S:a Utgifter inventarier	1,1	1,1	1,1	3,3
SOCIALNÄMNDEN				
Administration	3,5	3,5	3,5	10,5
Äldreomsorg	4,5	4,5	4,5	13,5
Individ- och familjeomsorg	0,5	0,5	0,5	1,5
Omsorg om funktionshindrade	0,5	0,5	0,5	1,5
Arbete, sysselsättning och integration	0,3	0,3	0,3	0,9
S:a Utgifter inventarier	9,3	9,3	9,3	27,9

Investerings- och exploateringsplan 2020-2022

SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

Not	Verksamhet/Projekt, mkr	2020	2021	2022	S:a
	Gator och vägar				
1	Belysningsprojekt	1,0	0,5	1,0	2,5
2	Gatuarbete i samband med va-sanering	4,0	4,0	4,0	12,0
3	Toppbeläggning va-sanering	0,5	0,5	0,5	1,5
4	Diverse trafikåtgärder	1,0	1,0	1,3	3,3
5	Utredning/förprojektering	0,5	0,5	0,5	1,5
6	Beläggn. underhåll f.d. drift (komponentavskriv)	4,0	4,0	4,0	12,0
7	Brounderhåll	25,0	25,0		50,0
8	Upprustning Gc-väg Östra vägen vid Trenova		0,5		0,5
9	Parkeringar i centrum	1,0			1,0
10	Trottoar Regementsg från Nyg till Parallellgatar	0,2			0,2
11	Vändplan Gumsevägen och Kappenvägen			0,5	0,5
12	Cirkulationsplats, Gropbroleden-Tegelbruksvägen		6,0	0,5	6,5
13	Cirkulationsplats, Björkholmsgatan-Östra vägen			6,0	6,0
14	Trygghetsbelysning Brålanda	0,5			0,5
	Rondell Nabbensberg	8,0			8,0
	Pendelparkering Brålanda för planerat tågstopp			2,0	2,0
	S:a utgifter	45,7	42,0	20,3	108,0
	Kollektivtrafikåtgärder				
15	Bilhinder bussgatan, Torpavägen	0,2			0,2
16	Viadukten Vargön varningssystem	0,1			0,1
17	Bhpl. Vassbottenleden vid Brogatan		0,4		0,4
18	Bhpl. Tenggrenstorp - Gropbrovägen		0,3		0,3
19	Bhpl. Öxneredsvägen-Blåsut kyrka	0,5			0,5
20	Bhpl. Björkholmsgatan			0,5	0,5
	S:a utgifter	0,8	0,7	0,5	2,0
	Cykelbefrämjande åtgärder				
21	Gc-väg Korseberg bostadsområde	2,0			2,0
22	Gc-väg Önafors-Brinketrop	0,3			0,3
23	Gc-väg Repslagarvägen + Sandmarksgatan	2,5			2,5
24	Gc-passage Tegelbruksvägen vid Hemköp			0,5	0,5
	S:a utgifter	4,8	0,0	0,5	5,3
	Parkverksamhet				
25	Grönytor, lekplatser, parker m.m.	1,2	1,2	1,2	3,6
26	Aktivitetspark		0,6		0,6
	S:a utgifter	1,2	1,8	1,2	4,2

Investerings- och exploateringsplan 2020-2022

fortsättning SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

Not	Verksamhet/Projekt, mkr	2020	2021	2022	S:a
	VA-verksamhet				
27	VA Vänersnäs	60,0	60,0		120,0
28	Säkerhetsarbete enligt EU-direktiv	0,5	0,5	0,5	1,5
29	Skräcklans vattenverk			2,0	2,0
30	Ombyggn. på vatten- och avloppsverken	3,0	3,0	3,0	9,0
31	Saneringar enligt Blåplan	16,0	16,0	16,0	48,0
32	Holmängens avloppsreningsverk	2,0	75,0	75,0	152,0
	S:a utgifter	81,5	154,5	96,5	332,5
	Renhållningsverket				
33	Utrustning och inventarier	1,0	1,0	1,0	3,0
34	Fordon/maskiner	2,0	2,0	2,0	6,0
35	Kretsloppspark, byggnader	20,0			20,0
	S:a utgifter	23,0	3,0	3,0	29,0
	Gatuenheten/Tekniska				
36	Fordon och maskiner gatuenh/Tekn.	2,0	2,0	2,0	6,0
	S:a utgifter	2,0	2,0	2,0	6,0
	Kostenheten				
37	Köksutrustning/kontorsmöbler	2,0	1,0	1,0	4,0
	S:a utgifter	2,0	1,0	1,0	4,0
	Serviceenheten				
38	Maskiner, inventarier	0,4	0,4	0,4	1,2
	S:a utgifter	0,4	0,4	0,4	1,2
Not	Förklaringar				
1	Årligt anslag, t ex. för trygghetsbelysning				
2	Årligt anslag för gatuarbete i samband med VA-sanering				
3	Årligt anslag för gatuarbete i samband med VA-sanering				
4	Årligt anslag för diverse trafikåtgärder				
5	Årligt anslag				
6	Beläggningsunderhåll, fd driftunderhåll				
7	Brounderhåll i enlighet med rapport avseende brister och åtgärder, utförd av WSP Bro och Vattenbyggnad. SBN. DNR. 2013/268				
8-13	Förbättring av trafiklösning				
15	Reglerbar pollare				
16	Viadukten är enkelriktad				
17-24	Förbättring av trafiklösning				
25	Årligt anslag				
26	Aktivitetspark vid Sjövallen				

Investerings- och exploateringsplan 2020-2022

fortsättning SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

Not Förklaringar

- 27** Enligt krav från länsstyrelsen. Halvårsvis rapporteras hur arbetet fortlöper, KS 2014/95, Länsstyrelsen dnr.567-21586-2017
- 28** Årligt anslag
- 29** Se skrivelse från Kretslopp- och vatten, daterad 2019-03-25, dnr 2019/191. Arbetet beräknas pågå under de kommande åren, totalt ca 135 mkr.
- 30** Årligt anslag
- 31** Årligt anslag för att åtgärda läckor
- 32** Se skrivelse från Kretslopp- och vatten, daterad 2019-03-25, dnr 2019/191
- 33** Årligt anslag
- 34** Årligt anslag
- 35** Ökade kostnader för trafiklösningar och byggnader, ändrad karaktär på byggnader, oförutsedda deponikostnader m m
Se skrivelse från Kretslopp- och vatten, daterad, 2019-03-25, dnr 2019/192
- 36** Årligt anslag
- 37** År 2020 förhöjt årligt anslag pga köket Oden
- 38** Årligt anslag

Investerings- och exploateringsplan 2020-2022

fortsättning SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

Not	Verksamhet/Projekt, mkr	Projektid	Totalt anslag	2020	2021	2022	S:a
Fastighetsinvesteringar							
	Totalt			194,5	277,0	238,3	709,8
- Barnomsorg och grundskola:							
1	Öxnered skola inkl. idrottshall, kök	19/01-22/07	256,6	100,0	82,0	18,0	200,0
2	Idrottsgatan 7	18/06-20/08	98,8	10,0			10,0
3	Holmängen, ny skola inkl. idrottshall, kök	20/01-22/12	260,0	4,0	118,0	138,0	260,0
4	Brålanda skola inkl. kök	20/04-21/12	26,0		1,0	25,0	26,0
5	Dalboskolan, anpassning till förskola	20/04-21/12	25,0	1,0	24,0		25,0
6	Dalsland, ny förskola	20/04-22/12	57,0			1,0	1,0
7	Skaven, ny förskola	22/01-24/12				2,0	2,0
8	Onsjö, ny förskola 4 avdelningar	22/01-24/12	52,0			2,0	2,0
9	Onsjö, ny skola	22/01-24/12				3,0	3,0
10	Granås förskola 2 avdelningar tillbyggnad	22/04-23/12	21,0			0,8	0,8
11	Förskole- och skolgårdar			3,0	3,0	3,0	9,0
12	Norra skolan					1,0	1,0
	S:a utgifter			118,0	228,0	193,8	539,8

Not Förklaringar fastigheter barnomsorg och grundskola

- 1** Skolan är underdimensionerad idag samtidigt som fler bostäder planeras på Öxnered/Skaven. I det totala anslaget ingår även kök, 18 mkr.
- 2** Renovering av befintliga lokaler. Lokalerna beräknas tas i bruk inför HT20 och ersätter externt förhyrda lokaler på Vänerparken och Vänerskolan.
- 3** Byggnation av F-6 skola. Kök 18 mkr.
- 4** Tillbyggnad på 750 m². Kök 6 mkr.
- 5** Verksamhetsanpassning
- 7** Nybyggnation fsk varav kök 5 mkr
- 8** Projektering. Projektet fortsätter under 2023-2024.
- 9** Projektering av fsk 2 mkr. Projektet fortsätter åren 2023-2024.
- 10** Projektering av skola 3 mkr varav kök 1 mkr. Projektet fortsätter åren 2023-2024.
- 11** Projektering. Projektet fortsätter under 2023.
- 12** Utredning

Not	Verksamhet/Projekt, mkr	Projektid	Totalt anslag	2020	2021	2022	S:a
- Kultur- och fritidsfastigheter:							
13	Hallevidadet	20/01-20/12	1,0	1,0			1,0
14	Sportcentrum B-hus	21/01/22/12	14,0		7,0	7,0	14,0
	S:a utgifter			1,0	7,0	7,0	15,0

Not Förklaringar kultur- och fritidsfastigheter

- 13-14** Verksamhetsanpassning

Investerings- och exploateringsplan 2020-2022

fortsättning SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

Not	Verksamhet/Projekt, mkr	Projektid	Totalt anslag	2020	2021	2022	S:a
	- Fastigheter socialförvaltningen, omsorg om funktionshindrade:						
15	Boendemoduler - IFO	20/01-20/12	1,0	1,0			1,0
16	Boendemoduler - Omsorg om funktionshi	20/01-20/12	3,0	3,0			3,0
	S:a utgifter		4,0	4,0	0,0	0,0	4,0

Not Förklaringar fastigheter socialförvaltningen

15-16 Verksamhetsbehov

Not	Verksamhet/Projekt, mkr	Projektid	Totalt anslag	2020	2021	2022	S:a
	- Fastigheter samhällsbyggnadsförvaltningen:						
17	Arena Vänersborg	20/04-20/10	7,0			7,0	7,0
18	Lindgården	20/01-22/12	25,0	5,0	5,0		10,0
19	Sikhall hamn	22/03-22/05	0,5			0,5	0,5
20	Flytbrygga, Sanden	20/03-20/6	3,5	3,5			
21	Kommunhuset, innergård	20/03-20/08	3,0	1,0			1,0
22	Gymnasiehallen	20/05-20/09	6,0		6,0		6,0
23	Norra Sanden - Servicehus	21/02-22/07	2,0		2,0		2,0
	Gaddesanna WC	22/02-22/06	1,0			1,0	1,0
	F.d. underhåll drift (komponentavskrivning)			19,0	19,0	19,0	57,0
	Myndighetskrav			10,0	10,0	10,0	30,0
24	Multikök, Oden	19/01-21/04	64,7	33,0			33,0
	S:a utgifter		112,7	71,5	42,0	37,5	151,0

Not Förklaringar fastigheter samhällsbyggnadsförvaltningen

- 17
 - 18
 - 19
 - 20
 - 21
 - 22
 - 23
 - 24
- Entrétak, snörasskydd samt ny armatur
 2020 - Ventilation, plan 1, 2021 - Yttertak
 Upprustning kajkonstruktion, stenbrygga
 Vid segelsällskapet
 Iorningställande efter sessionssalen
 Fyra omklädningsrum samt ventilation
 Toalett med båtsug
 Ersätter nuvarande Torpaköket (kv. Oden) och Lindgården.

S:a fastighetsinvesteringar, mkr

194,5 277,0 238,3 709,8

Investerings- och exploateringsplan 2020-2022

fortsättning SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

Exploateringsbudget

Not	Verksamhet/Projekt, mkr	Projektid	Totalt anslag	2020	2021	2022	S:a
1	Holmängen etapp 2, va	21/8-21/12			3,0		3,0
2	Holmängen etapp 2, gata	20/5-21/11		4,0	4,0		8,0
3	Holmängen gångtunnel under järnvägen	20/8-21/6		12,5	0,5		13,0
4	Mariedal Östra, va	20/9-21/12		10,0			10,0
5	Mariedal Östra, gata	20/9-21/12		10,0			10,0
6	Källeberg, detaljplan, vägbyggnad	20/9-21/09		0,2	2,9		3,1
7	Öxnered/Skaven, va	20/1-21/6		9,5	3,0		12,5
8	Öxnered/Skaven, gata	20/1-21/6		9,5	3,0		12,5
9	Katrinedal, Norra, va	20/5-22/12			8,0	9,0	17,0
10	Katrinedal, Norra, gata	20/5-22/12			16,0	10,0	26,0
11	Brättevägen, Skaven mot Edsvägen	Proj. 2020		1,0	13,0	14,0	28,0
12	GC/personbilstunnel Skaven/Öxnered	Proj. 2021			1,0	14,0	15,0
13	Industritomter, utredning	Under 20		0,6			0,6
14	Haren, P-plats, inlösen	Under 20		0,7			0,7
	S:a utgifter			58,0	54,4	47,0	159,4

Not Förklaring exploateringsbudget

- 1 Dagvattenledning samt dike från tygladan ner mot vattnet
- 2 Asfaltkostnader (AG) etapp 2, samt toppbeläggning
- 3 Inkluderar anslutningsvägar
- 6 Avser bostadsområde
- 7 Fortsättning för att färdigatälla enligt detaljplan
- 8 Fortsättning för att färdigatälla enligt detaljplan
- 9 Finns en del förberett i samband med projekt va vänerkusten
- 10 Innefattar cirkulationsplats vid bensinstationen
- 11 Krävs med tanke på utbyggnad av bostäder.
- 12 Krävs med tanke på utbyggnad av bostäder.
- 13 För att utöka tillgången till industritomter.
- 14 P-plats behöver flyttas med tanke på kommande bostadsbyggnation, kv Haren.

Investerings- och exploateringsplan 2020-2022

sammanfattning SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

Verksamhet/Projekt	2020	2021	2022	S:a
Summa utgifter gata och park	52,5	44,5	22,5	119,5
Summa utgifter VA	81,5	154,5	96,5	332,5
Summa utgifter renhållning	23,0	3,0	3,0	29,0
Summa utgifter övrigt	4,4	3,4	3,4	11,2
Summa fastighetsinvesteringar	194,5	277,0	238,3	709,8
Summa exploateringsbudget	58,0	54,4	47,0	159,4
SUMMA	413,9	536,8	410,7	1 361,4